

Uvnitř si přečtete: Výstava Afrika v základní škole • Dětský ochotnický soubor v Senátu • Jak funguje Informační turistické centrum • Unie rodičů • Procesí ke kapli Sv. Anny • Mikroregiony jednaly o budoucnosti Šumavy • Jaké jsou výsledky kontroly Evropské komise na Šumavě? • Fejton o farmě tygrů • Jakou povahu má váš pes? • a pravidelné rubriky

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XII ŘÍJEN 2012 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Na tetřeví stezce

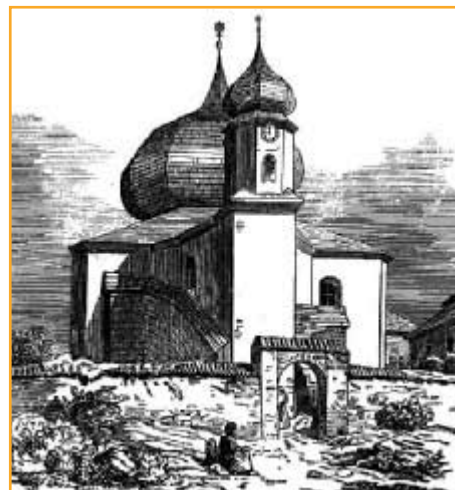
Městský úřad připravuje nové projekty

Nejviditelnější součástí právě probíhajících aktivit Městského úřadu je velká akce cyklostezky. I. etapa výstavby cyklostezek bude dokončena do konce října v úseku stará pošta na Špičáku – nádraží Špičák. Zároveň bude zahájena příprava další etapy směrem k viaduktu u Železné Rudy. Na Špičáku se také dokončuje oprava veřejného osvětlení při hlavní silnici v úseku od Stelly po křižovatku směrem k nádraží Špičák. Vyměnilo se už šestnáct sloupů veřejného osvětlení včetně svítidel.

Turisté se mohou vydat novou tetřeví stezkou. Jde o čtvrtou naučnou stezku na Železnorudsku, která byla letos otevřena. Tetřeví stezka vede od bývalé obce Debrník nad Železnou Rudou po červené značce až do sedla Polom. Tady se otevírá krásný pohled na Plesnou a celou západní Šumavu. Radnice původně zamýšlela dovést turisty naučnou stezkou až na vrchol hory Polom, ale to orgány ochrany přírody nepovolily. Připravuje se také naučná stezka, která bude

důstojně připomínat pohřební místa Železnorudska. Jeden ze hřbitovů se v historických dobách nacházel u kostela, přímo v centru obce. Další byl na Hladovém vrchu, na začátku křižové cesty. Jedním ze zastavení této stezky bude pohřebiště barabů za Železnou Rudou. Tuto stezku připravoval bavorský historik a letopisec Franz Wudy. Na 17. veřejném zasedání 3. 10. zastupitelé města projednávali řadu záležitostí, například směny pozemků a práci komisí. Byl schválen nákup traktoru s cílem zlepšit zimní údržbu. Zastupitelé také schválili příspěvek na léky pro rok 2012 ve výši 500 Kč na osobu pro občany, kteří mají trvalý pobyt v Železné Rudě a kteří dovrší 62 let v roce 2012. Nevztahuje se na členy SZP, kteří tento příspěvek obdrželi prostřednictvím své organizace. Příspěvek je určen na nákup léků, vitamínů apod. v lékárně U Sněžného orla, Špičácká 228. Čerpání do 31. 1. 2013. Poukázky si vyzvedávejte na Městském úřadu,

Správní odbor. Bližší informace: č. tel. 376 361 225, 224 nebo 724053791. -rh-

V dřívějších dobách byl u kostela také hřbitov

Nové vedení Svazu šumavských obcí

Sněm Svazu obcí Národního parku Šumava na svém jednání 1. 10. 2012 zvolil nové vedení. Předsedou se stal Antonín Schubert, starosta Modravy, místopředsedou svazu Jiří Hůlka, starosta Horní Planě. Sněm se dále na svém jednání zabýval mimo jiné návštěvou delegace Evropské komise, která v září tohoto roku prošetřovala podněty občanských sdružení ve věci údajného porušování evropských směrnic. Zastupitelé obcí konstatovali, že nebyli obeznámeni s tím, jaké konkrétní podněty Evropská komise od občanských sdružení vlastně obdržela. Svaz obcí si je tedy oficiálně vyžádá. Obce se domnívají, že v ostatních částech Evropy nejsou nikde Naturou 2000 dotčeny v takové míře historické a oprávněné potřeby obcí a jejich obyvatel tak, jak se tomu děje právě na Šumavě.

-red- s využitím informací Antonína Schuberta

Cyklosezóna ještě nekončí, je jen nutné najít tu správnou trasu. Hlavně, když je hezky

Jubilea říjen 2012

Blahopřejeme říjnovým jubilantům:

p. Viktor Janatka, Špičák

p. Václav Kříž, Hojsova, Stráž

Zároveň blahopřejeme našim spoluobčanům nad 80 let, kteří v říjnu oslaví své narozeniny:

p. Hana Staudiglová, Železná Ruda

p. Olga Marešová, Špičák

Všem přejeme pevné zdraví, hodně radosti a spokojenosti a do dalších let jen to nejlepší.

Sociální komise

Zaujalo nás • Zaujalo nás • Zaujalo nás

- *Dalamánky, koláčky, cyklistům jdou zátáčky.*
- *Taky malý šáteček, ať vyjdeme kopeček.*
- *Každý správný turista, sváču z Alžbětina si nachystá.*

Těmito příhodnými poetickými nápady, které po přečtení na skle vlevo u vchodu ještě zvýší chuť zákazníků na čerstvé pečivo, hýří prodavačka Zlata Vörösová ze železnorudské prodejny pekárny Alžbětín. Krámek najdete hned vedle Pohádkové cukrárny na hlavní třídě.

-red-

Letní prohlídky v kostele skončily

Letní sezona prohlídek v kostele skončila, a tak se ohlížím a porovnávám. Krátce řečeno – byla chudší než ta dvě předcházející léta, a to ve všech sledovaných ukazatelích. Jako je počet návštěvníků, výše jejich příspěvků či četnost prohlídek. Předpokládám, že k takovému podobnému hodnocení docházejí i mnozí jiní. Avšak nestěžuju si, taková je skutečnost. Jak se k ní postavit? Jít cestou zehrání a reptání znamená zasít do svého srdce nespokojenost, závist, zlobu. To nás však vnitřně deptá a užírá a k ničemu pozitivnímu nevede. Druhá možnost nám nabízí spokojenost s tím, co je. Americký prezident Benjamin Franklin to kdysi moudře vyjádřil takto: „Spokojenost je kámen mudrců. Čeho se dotkne, promění ve zlato.“ Pamatujme na to!

Lidmila Kováčsová, Železná Ruda

Setkání spolužáků po 55 letech

Předposlední den měsíce září si pro svůj pravidelný sraz zvolili spolužáci z jedné třídy železnorudské základní školy. To odpoledne se v salónku Zámecké pizzerie sešli po 55 letech od absolvování povinné školní docházky. Z původních třiatřiceti žáků dorazilo sedmáct, a to devět dam a osm pánů, jmenovitě Krista Burianová roz. Nejedly, Jana Knapová roz. Denková, Antonie Legátová roz. Dvořáková, Herta Sochrová roz. Köplová, Věra Oboňová roz. Malechová, Jana Burešová roz. Otrubová, Věra Vaňková roz. Petelíková, Marcela Krátká roz. Šlaufová a Pavla Kostková roz. Vrbová, Jaroslav Cíl, Václav Čuda, Karel Kliment, Josef Kubát, Vilda Günter Mrázek, Josef Příb, Pavel Schwarz a Antonín Záhoř.

Někteří vážili cestu zdaleka, jiní to měli z domova jen několik minut. Najdou se i tací, kteří na srazy nechodí nebo jim v účasti zabránily vážné zdra-

votní problémy a nechali svoje spolužáky alespoň pozdravovat jako třeba Bohouš Beran. Bohužel přibývá i těch, kteří již nežijí. Marie Snášelová roz. Nová, František Chroust a Josef

Strych v Železné Rudě zůstali, ač jim osud dopřál život poměrně krátký.

Občerstvení za všechny bez okolků vyrovnal podnikatel Josef Kubát, spolužáky přezdívaný

Uhlobaron. Zavzpomínalo se na společná léta strávená ve školních lavicích i na to, jak to tehdy v Rudě vypadalo. Přespolní Josef Příb z Hojsovy Stráže, dnes soudní znalec z Prahy, a železnorudský starousedlík Karel Kliment, původně z Hamrů, dali k dobru tehdy poněkud svízelné dojíždění. Museli hodně brzo vstávat, cesta jediným ranním vlakem v šest ráno dlouho trvala. Kolikrát kvůli zapadným kolejím ani nedojeli. Jednou se dokonce do školy vezli na lokomotivě s pluhem, která napadaný sníh z kolejí odhrnovala. Nezbyvá než jim popřát, aby se ve zdraví a hojném počtu takto setkali ještě mnohokrát.

Skupinové foto spolužáků ze setkání po 55 letech

LCK

Městská knihovna

Máme mnoho nových knih

Městskou knihovnu najdete v přízemí základní školy, otevřená je v pondělí, úterý a čtvrtek odpoledne. První říjnový týden probíhal v celé republice Týden knihoven, v naší knihovně bylo možné získat roční registraci zdarma, čehož využilo patnáct osob. Knihovnu navštívily všechny děti z prvního stupně základní školy, které si hned odnesly nové dětské tituly.

Během týdne knihoven přibýlo mnoho nových knih, převážně z projektu Česká knihovna, který vyhlásila Moravská zemská knihovna v Brně a který umožňuje menším knihovnám získat zdarma knihy českých autorů. Souborné vydání memoárů **Pavla Kohouta Můj život s Hitlerem, Stalinem a Havlem**, ve kterých dramatik bilancuje osmdesát tři let svého osobního i literárního života na pozadí důležitých událostí doby – dílo je ve dvou svazcích po osmi stech stránkách.

Kniha **Skautské století** vás v jedenácti kapitolách provede sto lety skautingu v českých zemích od jeho počátků v roce 1911 až po léto 2011. Dočtete se o jeho vzniku, dobách rozmachu a úspěchů i o zákazech, kterým byl skauting vystaven za nacismu a komunismu. Díky unikátním fotografiím budete moci zažít atmosféru významných akcí a událostí. Dozvíte se, jak došlo k tomu, že skauti uspořádali první dětský tábor v Čechách, proč vymysleli podsadu a rozšířili hry nebo táboření jako způsob trávení volného času. Souborné vydání dalších próz jednoho z nejvýznamnějších českých autorů posledního dvacetiletí **Jana Balabána** se představuje v pěti set stránkovém svazku **Romány a novely** a zahrnuje knihy Boží lano, Černý beran, Kudy šel anděl a i poslední román Zeptej se táty, který na jaře 2011 získal ocenění Magnesie Litera – Kniha roku.

Román **Josefa Moníka Schweik it easy** zachycuje paradoxní a kotrmelcovité české dějiny druhé poloviny 20. století s ironickým nadhledem, barvitě a s použitím hravého, drsného i poetického jazyka. František, syn českého otce, který se dal k Němcům, musel narukovat do Wehrmachtu, ale měl štěstí a skončil v americkém zajetí, se vrací do Karlových Varů především za svou gymnaziální láskou, Němkou, která se mezitím provdala za českého budovatele pohraničí, aby se tak vyhnula odsunu.

Nejnovější román úspěšného českého spisovatele **Miloše Urbana Boletus Arcanus** si pohrává s klasickou českou vášní – houbařením. Vypráví příběh mladého nakladatelského redaktora Gregora Martyho, který bojoval s podivuhodnou drogou a málem nad ní zvítězil. Získal mládí, krásu a erotické charisma, ale taky mučivou závislost na této vzácné lahůdce a je nucen se rozhodnout, jestli bude ve fatálním vztahu pokračovat, anebo se pokusí o návrat do obyčejného života.

V roce 1921, několik měsíců předtím, než **Jaroslav Hašek** začne psát *Osudy dobrého vojáka*

Švejka, popisuje v cyklu **Velitelem města Bugulmy** své životní zkušenosti s revolučním Ruskem. Obdobným způsobem, jakým se ve svých povídkách vysmíval předválečné c. k. monarchii, zachycuje bývalý rudý komisař bolševickou revoluci. Před čtenářem se tak odehrává úsměvný příběh, v němž v zapomenutém tatarském městečku Bugulmě vystupují sovětský velitel tverského revolučního pluku, opilec Jerochymov, a velitel města tovaryš Gašek. Skrze humor a nadsázku Hašek ukazuje jednak fanatismus revoluční doby, kdy se v nešťastném roce 1918 náhle vše "vymklo z kloubů", a jednak hloupost či prostou lidskou nejistotu nových vládců. Autobiografický cyklus je doplněn i o další Haškovy povídky z té doby.

Povídky Arnošta a Evy Lustigových, soubor textů otce a syna, obsahují dvě povídky Arnošta Lustiga *Poslední den ohňů* a *Chvilě hned po ránu* a další dvě povídky přidala jeho dcera Eva – *Bílý vítr* a *Sláva Chaima Steina*.

Nová novela českého spisovatele **Jiřího Stráského**, který je známý především jako autor *Zdivočelé země*, vychází pod názvem **Tóny** k autorovým letošním osmdesátým narozeninám. Novela je zarámována rozhovorem vnučky, mladé klavíristky, s dědečkem, slavným skladatelem, a jejich společnou prací na zhudebnění novely *Rozhovor*, ale jejím skutečným obsahem je dědečkův dlouhý život, jemuž vtiskly podobu jak dramatické zvraty dvacátého století, tak především celoživotní láska jeho ženy.

Rudolf Roden prošel Terezínem i vyhlazovacím táborem v Osvětimi a je známý jako autor esejistických črt a vzpomínek. V novele **Mia**, kterou máme v knihovně, se poprvé představuje jako prozaik. Formálním rámcem jeho knihy je setkávání dvou českých emigrantů v psychoanalytické ordinaci – starého profesora a mladé

pacientky Mii. Ta vypráví svůj příběh od dětství prožitého v Praze přes studia a milostnou a politickou zápletku v Moskvě, po život v normalizačním Československu a následnou emigraci. Teprve v dospělosti se dovídá o svých židovských předcích a začne vnímat i své židovství.

Kniha povídek s názvem **Útěky** nepřináší texty jednotlivé, ale prózy, které se vzájemně doplňují tak, aby vytvořily prokomponovaný celek. Autor **Zdenek Slouka** na konkrétních osudech dvanácti mužů vydává svědectví o českém dějinném údělu ve 20. století. Čtenář je postupně vtahován do Sloukova jazyka, který je svou úsporností velmi sympatický – autor váží každé slovo a říká přesně jen to, co je říci třeba. Děj povídek se odehrává nejdříve v Čechách, později na mnoha různých místech světa. Osudy Čechů v této těžké době byly roztočivné, ale tvořily dohromady cosi společného.

Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích mezi lety 1948 a 1967 je obsáhlé dílo ve dvou svazcích a představuje nové pojetí problematiky i v mezinárodním kontextu. Autoři zde mapují členitou oblast kultury a životního stylu v padesátých a šedesátých letech pomocí dobových pojmů a výrazů, prostřednictvím hesel a sond do oblastí každodenního života tehdejšího Československa.

Historický román **Valdštejn a Lukrecie** napsal **Ota Filip** v sedmdesátých letech v exilu v Bavorsku, teď vychází s drobnými úpravami po více než třiceti letech v nakladatelství Host. Když byl jeden z nejvýznamnějších vojevůdců a politiků z doby třicetileté války Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna ještě neznámým a chudým šlechticem, učinil z dnešního pohledu dva taktické kroky: přestoupil ke katolicismu a oženil se s bohatou vdovou Lukrecií Nekšovou z Landeku, majitelkou vsetínského panství. Po pěti letech paní Lukrecie zemřela a Albrechtovi se podařilo získat její majetek jako dědictví.

Gejza Demeter napsal soubor **deseti romských pohádek** jako hold svému dědečkovi, kováři a lidovému vypravěči z romské osady

Pokračování na straně 5

Děti z první třídy při společném čtení knihy s knihovnicí Martinou Najmanovou. Foto Jana Prošková

Ze školy i za školou

Na zahradě mateřské školy prožily děti v úterý 2. 10. 2012 zajímavé dopoledne. Poli-

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

zení nehod a pozornost dětí na silnici i přechodu.

V závěru aktivního dopoledne byla prohlídka policejního auta. Spuštěním policejní sirény s blikajícím majáčkem na střeše auta se policisté rozloučili s dětmi. Bylo to úžasné zakončení. Děkujeme Josefu Škachovi a Jiřímu Marešovi za profesionálně provedenou dopravní akci pro děti z MŠ a těšíme se na další spolupráci.

Za kolektiv MŠ Mila Hájková

Čmeláci s policejní hlídkou

cisté Josef Škach a Jiří Mareš připravili dopravní hřiště. Vyznačeny byly silnice pro kola a koloběžky či odrážedla a pro chodce přechody. Dokonce byly i koleje pro vlak, na který si děti s paní učitelkou hrály. Vše doplnily dopravní značky, které všem dětem vysvětlili policisté. Nejdříve zajímavou formou přiblížil Josef Škach bezpečnost provozu a zdůraznil předchá-

sladkostí, ale i řidičskými průkazy pro cyklisty, samolepkami, omalovánkami a pexesem, při kterém v MŠ budeme procvičovat získané dovednosti a znalosti z dopravy.

Prohlídka policejního auta

Unie rodičů a její aktivity

26. 11. 2002 byla zaregistrována naše pobočka Unie rodičů, která bude pracovat při ZŠ v Železné Rudě. Naším hlavním cílem a programem bude zlepšit kulturní a sportovní vyžití dětí v našem městě. Máme řadu dobrých nápadů, co bychom chtěli s dětmi podnikat a spoustu elánu na to, abychom je realizovali. Právě jste dočetli úvodní slova kroniky, jejíž stránky se začaly psát spolu s historií občanského sdružení Unie rodičů při základní škole Železná Ruda. Při listování touto, dnes téměř popsanou knihou, si uvědomíte, jak těch deset let uběhlo. Většinu dětí, které na fotografiích z prvních stránek kroniky vidíte na maškarním báli jako malé princezny a rytíře, najdete i na fotkách vylepených o pár let později. Z princezen vyrostly slečny, které svým tanečním vystoupením zahajují dětský maškarní bál, z rytířů chlapečci, kteří se zde starají o správný výběr muziky. Ale nejen to. Vidíte i plno práce, která za všemi z popsaných a zdokumentovaných akcí je. Pro všechny maškarní bály jsou vždy napečené zákusky, připravená tombola. Výlety do přírody provází vůně pečených buřtů a k zájezdům do divadel a kin patří i pečlivě vylepené a jistě předem objednané vstupenky. Jedna ze stránek kroniky dokumentuje v roce 2003 i průběh hlasování o zvířeti, kterému chtějí být děti patronem a finančně podpoří roční náklady na jeho krmení. Částka ve výši 3 000,- Kč, získaná prodejem vyrobených velikonočních ozdob, nakonec putovala do ZOO v Plzni pro klokana rudokrkého!

O současné činnosti Unie rodičů při Základní škole Železná Ruda, jejím financování a podmínkách členství jsem si povídala s předsedkyní Stanislavou Vaščúrovou a Blankou Nedvědovou, pokladnicí sdružení.

Jaké tedy jsou podmínky členství?

Členství je podmíněno docházkou dítěte do mateřské školky nebo základní školy v Železné Rudě. Je ale možná výjimka, tu ovšem nevztahujeme k věku dítěte, pouze k jeho bydlišti. V Unii je i několik dětí, které se ze Železné Rudy

odstěhovaly, protože tu ale mají kamarády a rády se sem vracejí, jsou ony i jejich rodiče čestnými členy. I na ně se samozřejmě vztahuje povinnost platit členský příspěvek ve výši 300,- Kč za školní rok. Počet členů však není dán počtem dětí, za člena se považuje celá rodina.

Kolik členů v současné době má Unie?

Pokud tedy počítáme rodiny, bývá jich každý rok kolem třiceti. V loňském roce to bylo třicet

Pokračování na straně 5

Dětský maškarní bál pořádaný Unií rodičů, uprostřed předsedkyně Unie rodičů Stanislava Vaščúrová

Ze školy i za školou

Dokončení ze strany 4

pět, počet se samozřejmě mění. Děti nám rostou a členství tak zaniká. A letošní počet ještě není konečný, vždyť školní rok se teprve rozbíhá a věříme, že se ještě noví zájemci o přihlášku ozvou.

Jaká je spolupráce se školou?

V mnoha školách toto sdružení nahradilo bývalé SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy)

Unie rodičů uspořádala mikulášskou nadílku

a členství v Unii při dané škole vzniklo rodičům automaticky při nástupu dítěte do první třídy. Naše organizace nepůsobí přímo ve škole, i když pro schůzky můžeme díky vstřícnému jednání ředitele školy některé prostory využívat. Ale se školou máme celkově dobrou spolupráci. Pokud pořádáme například maškarní bál pro děti, bývá právě ve školní aule. Maškarní bály patří k akcím, které nejsou jen pro členy Unie, zde naopak vítáme i další návštěvníky. Velmi

Máme mnoho nových knih

Dokončení ze strany 3

nedaleko Humenného. Úvodní pohádka Ráj na zemi, která dala souboru název, představuje epos o stvoření. Dále jsou ve sbírce pohádky kouzelné, v nichž se čerti proměňují ve faráře, hrdinové podnikají dobrodružství za osvobození zakletých princezen či svých blízkých a bojují s čaroději nebo draky. Zastoupeny jsou také pohádky anekdotické, v nichž prolhaný chytrák převezme bohatého sedláka a posléze i Nejvyššího čerta či hloupý hrdina dosáhne štěstí.

Poslední kniha, kterou vám nově k vypůjčení nabízím, obsahuje deset příběhů, v nichž Sherlock Holmes řeší detektivní záhady za pomoci svých mimořádných přírodovědných znalostí získaných dlouholetým studiem. Napsal ji **Rudolf Čechura** pod názvem **Dr. Sherlock Holmes v Čechách a jiné případy**.

Martina Najmanová, knihovna

Unie rodičů a její aktivity

kladné ohlasy na námi pořádané dětské bály máme i od návštěvníků Železné Rudy, kteří jsou tu s dětmi třeba na jarní dovolené. O termínu konání informujeme prostřednictvím Informačního turistického centra nebo na našich vývěskách ve škole a u obchodu Spar.

Jakým způsobem je sdružení financováno?

Významným finančním přispěvatelem je Město Železná Ruda. Další část tvoří členské příspěvky a případné sponzorské dary. A v ne-

poslední řadě je to prodej lístků do tomboly nebo vstupenek na maškarní bály pro dospělé. Díky takto získávaným prostředkům odhlasovali členové Unie příspěvek ve výši 500,- Kč pro každého prvňáčka. A to je jistě také výrazná pomoc pro rodiče.

V současné době ale potřebuje pomoci i samo sdružení. Aby mohla tato organizace dále ve své činnosti pokračovat, musí najít spolehlivou náhradu za Blanku Nedvědovou, která byla po dobu deseti let pokladníkem Unie, ale jejíž členství letošním školním rokem končí. A pokud máte chuť se jen připojit k rodičům, které práce s dětmi baví a vidí v ní i určitý smysl, budete jistě vítáni. Pavlína Šebestová

Čtvrtá třída při návštěvě knihovny

Jak jsme cestovali do Anglie

V letošním školním roce se opět školákům druhého stupně naskytla možnost navštívit společně se žáky Základní školy Janovice nad Úhlavou a Základní školy Nýrsko Anglii. Program zajistila cestovní agentura JH Klavoty, dopravu zprostředkovala dopravní společnost RDS bus. Čtrnáct žáků naší školy do Anglie doprovodila Lucie Kulhánková, třídní učitelka 7. třídy. Čtrnáct dní před odjezdem se konalo informační setkání dětí a rodičů s učitelkou Lucií Kulhánkovou, která již zkušenost s takovýmto poznávacím zájezdem z minulých let má. Hned na úvod nám rozdala vytištěné kapesní slovníky – důvod byl jasný. Ubytování totiž zajišťovaly hostitelské rodiny. Další informací bylo upozornění, že Angličané říkají vše jen jednou, a pokud nám připraví snídani na osmou hodinu a my nebudeme u stolu, je v 8.10 ze stolu sklizen a nás čeká dlouhý, hladový den. Třetí důležitou informací byla zpráva o naprosto odlišných zásuvkách, což při množství elektroniky, kterou každý školák na týden potřebuje, může být katastrofa. A tak začaly přípravy. Shánění redukce do zásuvky, plánování záchranných balíčků s trvanlivým jídlem a učení se anglických frází, potřebných pro porozumění si s našimi hostiteli.

Odjezd byl plánován na neděli 23. září v 16.30 od naší školy a cesta, která trvala 16 hodin, celkem ubíhala. Pro některé byl jen nepříjemným zážitkem přejezd z Francie do Anglie tunelem pod průlivem La Manche. Na stropě tekla místy voda a vědomí toho, že jsme 125 m pod hladinou moře, nikomu nedávalo na odvaze. Příjezd do slunečného Londýna nás ale mile překvapil. Je to krásné město. Únavu, která se po téměř probdělé noci dostavila, jsme rychle rozehnali a vyrazili na první prohlídku Londýna. Protože nás tlačil čas, rychle jsme projeli Oxford Street a navštívili British Museum. Upřímně řečeno nás ale daleko více nadechlo muzeum Madame Tussauds a výstava voskových figurín. Největším

Pokračování na straně 6

Foto Martina Najmanová

Jak jsme cestovali do Anglie

Dokončení ze strany 5

zážitkem dne byla prohlídka města z London Eye a k nemalému nadšení všech jsme mohli navštívit i 4D kino. Součástí vstupenky na „Oko“ je totiž i vstupenka do kina. V pozdních večerních hodinách si nás na check pointu rozebraly do svých domovů hostitelské rodiny a my se těšili do postele.

Na úterní výlet jsme se všichni velmi těšili. Kdo by neznal slavné kameny Stonehenge a nechtěl je na vlastní oči vidět! Autobus nás nejdříve zavezl do města Salisbury, kde se nachází nádherná gotická katedrála s nejvyšší kostelní věží v Anglii. Další cesta vedla na Stonehenge, které leží 13 kilometrů od Salisbury. Samotné kameny jsou velmi zajímavé svojí velikostí i tím, jak si tu osamoceně na Salisburyjské pláni již mnoho let stojí. Zajímavé je i to, že se dodnes neví, co vlastně překlad jejich názvu znamená a k jakému účelu zde byly postaveny. Po této prohlídce jsme vyrazili dále, ještě nás čekalo město Bath, kde Římané nechali vystavět za doby své vlády velké lázně s přítokem horké vody. A potom zpět do Londýna, čekalo nás více než 100 mil.

Warwick je město, které leží na řece Avon a nese stejný název, jako jeden z nejkrásnějších středověkých hradů, který zde nechal Vilém Dobyvatel v roce 1068 postavit. A právě ten jsme se vydali navštívit ve středu. Cesta byla tentokrát dlouhá 97 mil a od rána přšelo. Vždyť jsme přece v Anglii! K nejhezčímu zážitkům, které nám ani vytrvalý, jemný déšť nepokazil, tu patřila ukázka spolupráce sokolníků s orly. Po prohlídce hradu jsme cestou zpět do Londýna ještě navštívili rodiště dramatika a básníka Williama Shakespeara město Stratford nad Avonou, kde dodnes stojí jeho rodný dům.

A byl tu čtvrtek. Všichni jsme už měli plné batohy suvenýrů, nakoupených především v jednolibrovém obchodě (vše, co tu prodávají, stojí 1 £) a čekalo nás druhé putování Londýnem. Big Ben a jeho hodiny s minutovou ručičkou dlouhou 4,3 metru, pevnost Tower, jejíž základy stojí v centru Londýna už od dob císaře Claudia nebo Monument – věž vysoká 61 metrů, jinak ale také památník Velkého požáru Londýna vystavěný v roce 1671. K těmto nádherným stavbám rozhodně patří Tower Bridge, v jehož blízkosti jsme se nalodili na loď a po Temži ještě dopluli do Greenwich, abychom viděli, kudy prochází nultý poledník. A pak už jen večerní odjezd směr Česká republika.

Londýn a vlastně celá Anglie, nebo alespoň ta část, kterou jsme navštívili, je krásná. Angličané jsou asi trochu uzavřenější povahy než my a někteří z nás občas kvůli pozdnímu návratu nedostali ani večeri. Ale učitelky, které s námi do Anglie cestovaly, byly moc fajn a řidiči, kteří s námi statečně zdolávali stovky mil, také. Byl to nádherný výlet a rádi Anglii znovu navštívíme!

Vítek Mahovský, 7. tř., Pavlína Šebestová

Tower Bridge a my všichni školou povinní

foto pořídila Lucie Kulhánková

Stonehenge – na fotu Filip Najman, Martin Windsor a Vítek Mahovský

• Ředitelský šuplík • Ředitelský šuplík •

Ze školního roku se už oddělila jedna desetina. Poprázdňinový rozjezd je vždy náročný, žáci se musí rychle rozpomenout na cestu do školy, učitelé zase vyměňují přes prázdniny vyschlé červené náplně do propisovaček. Od října běží všechny mimoškolní aktivity žáků v kroužcích zřízených nejen školou, ale i ostatními organizacemi. Jako tělocvikář jsem velmi spokojen s velkým počtem chlapců zapojených do kroužku florbalu, mladších žáků ve sjezdovém a běžeckém lyžování a starších děvčat toužících naučit se hrát volejbal.

V minulém čísle jsem čtenářům slíbil podrobnosti o evropském projektu, kterým si naše škola „pomohla“ k nové počítačové učebně. Projekt, vyhlášený v roce 2010 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, se jmenuje Peníze EU školám. Je to po dlouhé době obří projekt, jenž přinesl zapojeným základním školám celkem 4,5 mld. korun.

Celková částka dotace pro naši školu činí 940 tis. korun. Na začátku bylo nutné vytvořit projektový záměr a po jeho schválení zadat výběrové řízení na dodavatele služeb. Celková částka 940 tisíc byla rozdělena na tři díly: na nákup počítačového a učebního materiálu 564 tis. korun, na další vzdělávání pedagogických pracovníků připadla částka 116 tis. korun a na tvorbu tří set šedesáti originálních digitálních učebních materiálů byla vypočtena částka 180 tis. korun. Zbylá částka tvoří malou rezervu. Čerpání peněz proběhlo ve dvou etapách. V první etapě jsme si za 358 tis. pořídili nové učitelské notebooky, školní server, dataprojektor na I. stupni školy a bezdrátovou internetovou síť. Učitelé se zúčastnili 21 školení a seminářů. Vzdělávání bylo nejvíce zaměřeno na metodiku rozvoje čtenářské gramotnosti, anglického jazyka a přírodních věd. Časově nejnáročnější částí projektu byla tvorba digitálních materiálů pro zkvalitnění výuky, kde se učitelé opravdu mohli tvůrčím způsobem vyřádit. Poslední etapa probíhá v současnosti. Výsledkem je nová počítačová učebna a instalování interaktivního dataprojektoru za 200 tis. korun na II. stupni školy. Učitelům i žákům projekt přináší zmodernizovanou digitální techniku, moderní učební materiály a učitelům nové informace. Aby vše mohlo správně pracovat, potřebovala škola finanční pomoc z rozpočtu města - přibližně 80 tis. korun na zprovoznění serveru a školní sítě a na vybudování nové ICT učebny. Peníze z dotace jsou totiž určeny pouze na neinvestiční výdaje. V průběhu realizace projektu musíme každý půlrok pečlivě a přesně vypracovat monitorovací zprávu. Nároky MŠMT jsou značné a vyžadují od zpracovatelů vysoké nasazení. Celý projekt trvá 30 měsíců a skončí k 31. červenci 2013.

Ctirad Drahorád

Železnorudské děti vytvořily unikátní výstavu Afrika

rozhovor s učitelkou MŠ v Železné Rudě Miloslavou Amortovou

V Železné Rudě vznikl zajímavý projekt, který nese název Afrika. S nápadem přišla a zrealizovala jej tvůrčí žena, učitelka mateřské školky Miloslava Amortová. Společně s kolegyní Olgou Myškovou a dětmi ze zdejší mateřské školy vytvořila tajuplný svět africké divočiny.

Paní Amortová, můžete popsat, co je projekt Afrika?

Afrika je ekoprojekt zaměřený na ekologickou výtvarnou výchovu. Tento výtvarný nápad jsem vymyslela jako náš školkový projekt, který jsme s dětmi začaly tvořit v lednu 2012. V mateřské školce máme ekodílnu, kterou kterou jsem v Železné Rudě vybudovala po návratu z mateřské dovolené v roce 2006. Původně měla MŠ čtyři třídy, v současnosti jsou aktivní třídy tři. Na ekodílnu jsem využila právě část jedné prázdné třídy. Do těchto prostor si chodíme s dětmi výtvarně „zařadit“. Nemusíme se bát vyzkoušet jakoukoli výtvarnou techniku počínaje kaširováním přes papírovou a textilní batiku, bublinkování, výrobu ručního papíru (litím a čerpáním). Tyto techniky děti vtáhnou do světa fantazie a výtvarné alchymie. Dnes jsou potřeby pro výtvarnou výchovu drahé a peníze často

projekt jsme předvedli naživo maminkám ke Dni matek (viz rubrika Zprávy z mateřské školy – Sluníčka snila sen o Africe v červnovém čísle Železnorudského zpravodaje). A tak se z dětí stali opravdoví černoušci a z nás, učitelek, opravdové černošky. To pro nás, učitelky, je ta největší odměna. Dokončený projekt jsme předvedli naživo maminkám ke Dni matek. A tak se z dětí staly opravdoví Černoušci a z nás, učitelek, opravdové Černošky. O prázdninách jsme s kolegyní Olgou Myškovou naši Afriku instalovaly v prostorách základní školy. Tím se na Afriku budou moci podívat všechny děti, rodiče a kdokoliv, kdo do školy přijde. Uvidí, co všechno malé děti dokážou vytvořit pod citlivým vedením. Stačí jen dát jim impuls, dát jim prostor svobodně tvořit. Prostě nechat je pracovat samostatně a ony kolikrát vymyslí věc, která by nás dospělě třeba ani nenapadla.

Někteří lidé si myslí, že školky na venkově jsou na nižší úrovni, než ty městské.

Určitě ne. V naší školce máme děti i z pražských školek, které jsou ve střídavé péči, takže jsou čtrnáct dní u nás a čtrnáct dní v Praze. A rodiče jsou příjemně překvapeni kvalitou té naší „venkovské“. Samozřejmě, že finančně se nemůžeme rovnat městským školkám. Ty jsou na tom mnohem lépe, mohou si dovolit modernější vybavení apod. Pořád si myslím, že veřejnost vnímá vesnické školky tak, že se nemohou vyrovnat těm městským. Osobně mám jiné zkušenosti a vím, že se v naší školce snažíme dětem dát nejen to, co musíme, tedy základní předškolní výchovu, ale u nás mají děti kreativní tvorbu navíc. Konec konců nezáleží kde, ale kdo s dětmi pracuje. Vše je o lidech.

Kolik máte ve vaší školce dětí?

V současné době máme celkem 79 dětí ve třech třídách. V naší třídě je 28 dětí, z toho 6 vietnamských. Jsou stejné jako české děti, neboť děti jsou čisté dušičky se srdcem na dlani. Problémem je trochu jazyková bariéra a ta nám někdy práci ztěžuje, ale v momentu výtvarné práce nemusíte dlouho vysvětlovat a ony rozumí dobře. Už se naučily i české písničky a básničky a právě ve výtvarné činnosti se „najdou“ i tyto vietnamské děti.

Kde mohou lidé váš projekt Afrika vidět?

Afrika je instalována od konce letních prázdnin v budově ZŠ Karla Klostermanna v Železné Rudě. Strávily jsme s Olgou Myškovou celé tři dny ve škole, kam jsme Afriku přestěhovaly, nainstalovaly a přizpůsobily těmto prostorům. Výstava zde potrvá od začátku září až do Vánoc. Srdečně zveme všechny k prohlédnutí této malé Afriky.

A je něco, co byste pro vaše děti – nadané, kreativní umělce – potřebovali?

V naší ekodílně zpracováváme veškerý ekomateriál (papír, noviny, kartóny, papírovou lepenku, roličky) a ten potom dotváříme pomocí barev, lepidel, škrobu. Takže pokud by lidé s čistým ekoodpadem mysleli na naše děti, rády uvítáme každý příspěvek pro naši ekodílnu. Pro nás třeba strašně moc znamenají i noviny, protože z nich se kaširují a polepují velké prostorové kulisy. Takové věci, které třeba lidem přijdou, že k nim třeba nejsou, tak pro nás jsou nesmírně cenné.

Rozhovor: Hana Sádliková Afrika – žirafy

Foto: LCK

Projekt Afrika odstartovala besídka Sluníček v MŠ, na snímku učitelky Miluška Amortová (vpravo) a Olina Myšková (vlevo) ve stylovém africkém převleku s ředitelem školy Ctíradem Drahorádem (uprostřed) Foto: LCK

chybí. Nasrádali jsme nejrůznější ekomateriál od roliček, banánového papíru, různé druhy a velikosti krabic a krabiček, novin, kartónů, zbytků látek atd. A tím vznikl základ pro ekotvoření.

Jak projekt Afrika vlastně vznikl?

Na projektu jsme začali pracovat v lednu 2012. Zima je u nás dlouhá, takřka nekonečná. A tak jsme se společně s dětmi prostřednictvím příběhů – o rozpáleném africkém slunci, o pouštích, o exotické krajině a jejich obyvatelích, zvířatech – nechali vtáhnout do děje a začali tvořit. Postupně vznikali palmy, baobaby, africké slunce, slon, žirafa, lvi, hroši, šimpanzi, paviáni, orangutáni, velbloudi, pštrosi, krokodýli, papoušci, chameleóni. K našemu tvoření nám do uší hrály africké rytmy, které nechal ani jedno dítě v klidu. A tak jsme s dětmi nacvičily právě africké tance, které děti přijaly s nadšením. Od pohybu nebylo daleko k recitaci básniček o afrických zvířatech. Vznikla tak dokonalá souhra pohybu a mluveného slova, kterou bychom nazvaly stručně a krátce výtvarná výchova s prožitkem.

Co je hlavním smyslem projektu a co je na něm nejdůležitější?

Smyslem je ukázat dětem možnost jak zpracovat čistý, odpadový a recyklovaný materiál, který je všude dostupný. Podporovat dětskou fantazii, kreativitu a tvůrčího ducha. Uvědomit si a využít barevnost světa kolem sebe. Nebát se s barvami experimentovat. Některé děti v sobě nějakou kreativitu mají, ale jiné ji buď nemají, nebo se bojí ji projevit. Během našeho prožitkového tvoření jsme zjistily, že se podařilo v dětech probudit to, co bylo naším přáním – fantazii, kreativitu, tvůrčího a muzikálního ducha. To pro nás, učitelky, je ta největší odměna. Dokončený

Potěšilo nás...

Herce Pavla Nového, čestného občana Železné Rudy tady u nás vidáme několikrát do roka. Velmi nás těší, že jeho proklamovaný vztah k Šumavě a obzvláště k našemu městu není jen pózou. V sobotním Magazínu deníku Právo vyšel 8. 9. 2012 krásný článek redaktorky Věry Keilové s názvem Pavla Nového už ke kvalitě nikdo nedonutí. Pavel Nový zde mimo jiné zmiňuje, že zážitky, kdy byl jeho otec (absolvent klatovské reálky) sládkem v železno-

rudském pivovaru, dosud řadí k těm vůbec nejsilnějším z dětství. Při rozpravě s redaktorkou Keilovou Pavel Nový doslova řekl: „Po letech jsem jel vláčkem na Železnou Rudu, a jak začal šplhat na Hojsovu Stráž, přistihl jsem se, že u okýnka slzím.“

Letos měl premiéru také film Tady hlídám já. Asi nikoho neudiví, že právě Pavel Nový v něm hraje roli Mojžíře Kozáka ze Šumavy. Natačelo se například na Pancíři.

Otištěno se souhlasem Magazínu deníku Právo

Pavel Nový v Železné Rudě

Foto: LCK

Dopis čtenáře

Vážení redakce Železnorudského zpravodaje,

o víkendu jsem navštívil s rodinou Železnou Rudu a dovoluji, abych vám ve stručnosti předal své poznatky z pobytu. Gratuluji vám, bydlíte a žijete v krásné krajině na čistém vzduchu, s neomezenou možností výletů a sportovních aktivit. To je úžasné a proto k vám jezdíme. Zážitky z tohoto víkendu mohou napovědět něco málo o úrovni služeb a nabídce, osobám zodpovědným za cestovní ruch. Budu stručný a konkrétní.

- 1) Ubytování v penzionu velmi dobré, čisto, majitel příjemný. Úmyslně neuvádím jeho jméno, neobdržel jsem stvrzenku, tzn. město neobdrželo poplatek.
- 2) Kavárny – na velmi dobré úrovni Charlotte, také na velmi dobré cenové úrovni. Platím zde přidanou hodnotu za vláček, který houká nad hlavou. Další cukrárna – velmi kvalitní zákusky, super ceny, ale cukrárna trochu připomíná bufet, měla by být víc pohádková.
- 3) Zlomená lyže – úžasné, milý personál, super jídlo, super ceny, příjemné prostředí.
- 4) Belvédér – pivo dobré, hospůdka u varny velmi příjemná, majitel zapomíná, že prostředí vytváří také okolí objektu, tzn. přimlouvám se za lepší pořádek.
- 5) Ostrý – neměli jsme odvahu vstoupit do prázdného lokálu, nikdo se ani nesnažil nás přesvědčit, abychom zůstali. Možná bychom byli příjemně překvapeni.
- 6) Hotel Karl – typická výletní restaurace, velmi příjemná obsluha, odpovídající kvalita jídla k cenám.

- 7) Cyklostezka – konečně se ze Špičáku dostaneme do Železné Rudy jinak než po silnici. Super! Gratuluji!

- 8) Zážitek který nezapomenu a mám patřičně uložen na fotografiích. Na doporučení Informačního turistického centra jsme absolvovali okruhy připomínající obrodu Československa před nepřitelem. Obecně, na všech stanovištích je třeba udržovat pořádek a tzv. expozice nenechat zarůst travou a trvale udržovat.

I za těchto podmínek nejsou zpracovány tak, aby zaujaly. Červená trasa je však zážitek, který nemá obdoby. Dovolím si jej více popsat a doporučuji investorovi, aby si trasu prošel.

Stanoviště č. B1 – informační cedule je umístěna 3m nad cestou bez jakéhokoli přístupu!

B2 – celkově nepořádek – leží u cesty a slouží jako smetiště.

B3 – v těsné blízkosti skládka dřevin, kůry apod. Vyhnal nás velký pes a nepříjemné pohledy obyvatel blízkého domku.

B4 – zde to připomíná válečný stav, natažená PVC páska, zákopy, cedule nesmyslně otočena na druhou stranu, odpady.

B5 a B6 – nemáte možnost navštívit, protože tyto dvě expozice jsou za ohradníkem pro dobytek. S šestiletým synem nebudu podlézat ohradník, který je pod proudem a nedaleko se pase stádo krav. Nevím, na které straně ohradníku stojí představitelé obce, když toto dopustí! Má v Železné Rudě přednost turistický ruch nebo zemědělství?

B 7 – zde není žádný bunkr, prostředí upravené, posekaná tráva, odpadkové koše, dětské hřiště – jsme v areálu U nádraží. Domnívám se, že místo vykopávání bunkrů a děr by byla lepší investice do zalepení děr na komunikacích ve městě.

Paradox: když jsem se šestiletého syna zepřítal, co se mu nejvíce líbilo v Železné Rudě tak odpověděl – „telátko za drátama“. Nevyměnila Železná Ruda elektrické dráty na hranici za elektrický ohradník ve městě?

František Pech, Plzeň

Billboard v centru města přispívá k návštěvnosti restaurace a penzionu

Železnorudské soutěže pořádané ITC jsou velmi oblíbené

Každým rokem pořádá ITC i další dvě dnes již tradiční soutěže, Železnorudské vrcholy a Železnorudskem na kole. Té první se zúčastnilo celkem 334 soutěžících a té druhé 230 soutěžících. Zajímavé a hodnotné ceny do soutěží každoročně věnují sponzoři, jimž patří velké poděkování. 2. 10. 2012 proběhlo na MÚ Železná Ruda jednání, týkající se úpravy běžeckých stop a jeho účastníci losovali výherce těchto soutěží. Jedním z výherců je i Josef Dunovský, který vyhrál víkendový pobyt pro 2 osoby se snídaním v penzionu Böhmerwald v Železné Rudě.

Sponzoři soutěží jsou:

CAFÉ CHARLOTTE, Železná Ruda
BOWLING Turner, Železná Ruda
Hotel BELVEDÉR, Železná Ruda
Hotel GRÁDL, Železná Ruda
Chata REBEL, Špičák
Nakladatelství KLETR, Plzeň, Ladislav Řezáb
MĚSTO ŽELEZNÁ RUDA
Penzion ALFA, Železná Ruda
Penzion ALPSKÝ DŮM, Železná Ruda
Pension BÖHMERWALD, Železná Ruda
Penzion DRUŽBA, Hojsova Stráž
Penzion HABR, Železná Ruda
RUSTIKAL, Železná Ruda

Podzimní reportáž

Dětský ochotnický soubor v Senátu

Divadelní osazenstvo se senátorkou Jiřinou Rippelovou na schodech budovy Senátu

Foto Jiří Vonásek

Splněný slib

Jistě si vybavujete, že senátorka Jiřina Rippelová byla mezi těmi, kteří si našli čas a s velkou chutí zhlédli divadelní představení Františka Strnady st. Báj o Modrém a Černém jezeře v podání dětských ochotníků. Dokonce se přiznala, že obzvláště závěrečný duet Dagmar Aškové a Filipa Najmana ji dojal až k slzám a vlastně zapříčinil její upřímné pozvání mladíčkových herců do pražského Senátu Parlamentu České republiky. Zní to neuvěřitelně, ale dáma s velkým šarmem dokázala, že nemluví do větru a svůj velkorysý slib skutečně dodržela.

Stalo se tak v pátek 14. září, kdy šestnáct dětí a šest dospělých úderem sedmé hodiny ranní vyrazilo namísto do školky, školy nebo práce od základní školy mikrobusem Jiřího Vonásky, řízeným jím osobně, dobyt stověžatou maticku Prahu. Všichni si posedali, kam sami chtěli, žádný striktní zasedací pořádek. Pěť a Aubrecht gentlemany držel místo Agathe Lily Kopecké. Nechyběla pomocná režisérka Olga Myšková a scénografka Miloslava Amortová. Ta vzala s sebou syna Jiřího, který se k divadel-

níkům připojí v nadcházející sezóně. U odbočky na Grádl, kde bydlí, přistoupil režisér a scénárista František Strnad st. Scházeli jen sourozenci Strouhalovi. Kristýna nechtěla zmeškat docházku na gymnázium, kam čerstvě nastoupila, a mladší Ondřej by se bez ní na výletě nejspíš cítil jako tělo bez duše.

Dobré znamení

Železná Ruda se potácela v mlhách a působila tak nějak smutně. Kdo se však pozorně díval z okna vozu, byl svědkem docela zvláštní věci. Před budovou Městského úřadu právě stál starosta města Michal Šneberger. Opíral se o zábradlí a zamyšleně se díval na vozovku, kudy divadelní minibus v ten okamžik projížděl. Jakoby tak všem popřál šťastnou cestu. Možná to byla náhoda, možná taky ne. V každém případě šlo o dobré znamení.

Štěstí se totiž putování za Senátem drželo od samého začátku až do úplného konce.

V Praze

Cesta rychle ubíhala. Leckdo v jejím průběhu dychtivě rozjímal o blížícím se celodenním programu. „Nejvíce se těším na Mekáč (=McDonald's) a bludiště,“ svěřila se Karolínka Podracká sousedce na sedadle Jiřince Pourové.

Města a vesnice se střídaly stejně rychle jako počasí. Mlha, kapky deště i šedá obloha. Klubající se sluníčko před Prahou

nahradil sebevědomý sluneční svit, jenž na modré obloze s roztomilými beránky setrval až do podvečerního odjezdu.

Na Simonku Podlešákovou před výstupem přicházela dřimotinka. „Tobě se chce spát? To máš blbý“, konstatovala Oľina Myšková. „Ale to nevadí. Vyspiš se v Senátu, oni tam taky spějí“, dodala vtipně. „To je krásný pohled na Prahu! Můžete vidět i Národní divadlo. Kluci, roztáhněte si ty závěsy a koukejte se ven,“ zavelela také Miluška Amortová. Když se po pravé straně Zlatá kaplička konečně objevila, Olga Myšková prorocky dodala. „Tam jednou budete hrát.“

Rytířský sál a Audienční síň

Na Valdštejnském náměstí všichni bleskurychle vystoupili z vozidla a prohlíželi si impozantní stavbu Valdštejnského paláce pod Pražským Hradem, v němž Senát sídlí. To už ke skupince přispěchala senátorka Jiřina Rippelová se slovy „Tak vás tady všechny vítám.“ S dospělými si potřásla rukou a s úsměvem směřovala svou návštěvu ze Šumavy dál. Všichni bez problémů prošli bezpečnostní kontrolou, dospělí museli vytáhnout občanské průkazy a svou návštěvu historických prostor Senátu tak zapsat. Kromě Jiřiny Rippelové se divadelní-

Režisér a podnikatel František Strnad st. za řečnickým pulitkem v Senátu

Foto LCK

kům věnovala sympatická průvodkyně Anna Čelková. Elegantně všechny provedla historickými sály uvnitř. Bohaté znalosti dějin celého komplexu proměnila v poutavou pohádku, kterou se zavděčila jak dětem, tak dospělým. Nikoho nenudila, což bývá u výkladu historie poměrně vzácné.

Nejprve se všichni usadili v Rytířském sále, v němž se odehrávají významné akce nejrůznějšího druhu. Při pohledu na velkolepé stropní obrazy si mohli hlavy vykroutit. Z pohodlných sedadel většinu souboru zdvihla až Dáša Ašková, když se znenadání zjevila na jeho prahu. Běželi ji obejmout stejně, jako když se s nimi na pódiu při derniéře hry loučila a mířila do života v našem hlavním městě. V Audi-

Senátorka Jiřina Rippelová ukazuje malým návštěvníkům interiér Senátu

Foto LCK

Pokračování na straně 10

Dětský ochotnický soubor v Senátu

Dokončení ze strany 9

enční síni hudebníky zaujalo veliké, černé klavírní křídlo značky Petrof, ohromná zrcadla se stříbrnými rámy nebo pozlacené stoly a obraz Valdštejna s koňským miláčkem, jehož si později nechal vycpat.

V roli senátorů

Nejvíce se však všichni těšili na místa, kde zasedá Senát. Asi věděli proč! Aniž by ji kdokoli přemlouval, senátorka Rippelová dovolila, že mohou opustit prostor určený pro veřejnost a zasednout do skutečných senátních křesel, kam se jinak vůbec nesmí. A hned se tu sešel kompletní senátní výbor s předsedou a všemi místopředsedy. Malí senátoři a senátorky důstojně seděli a nasadili vážnou tvář. Inu, role jako role, v tom se oni vyznají. Režisér Strnad se uvolil promluvit v Senátu od řečnického pulitiku a taky on se na tomto místě náramně vyjímá. A jak chvilkoví senátoři zhodnotili celý Senát? Jak jinak než hláskou „To je teda hustý!“

Jíst jako senátor/ka, Najman nesmí chybět

Návštěva Senátu vůbec měla styl a šmrnc. Senátorka Rippelová si velmi pochvalovala, jak vzorně a přitom přirozeně se děti umějí chovat a byla samé překvapení. Ochotníkům, kteří ji tak okouzlili, zajistila také občerstvení v senátní jídelně. Mají ji mimořádně útulnou a krásně zařízenou. Návštěvníci zaplnili dva dlouhé stoly a jeden kulatý. Podávaly se zmrzlinové poháry s malinami a lístkem máty na vrch. Pohrdnout byl by hřích, takže nikdo nepohrdl.

Potom se šlo do senátní zahrady. Schody přímo vybízely k hromadnému fotu. „Kde je Najman? Je tady Najman? Ten se mně líbí,“ starala se senátorka, zda na fotografii nebude chybět její úhlavní oblíbenec Filip Najman.

Kromě nádherně upravené květeny v zahradě chovají výry, že by něco jako pozdrav ze Šumavy? Nakonec se naskytla příležitost zjistit, jakým vozem jezdí předseda Senátu i sama hostitelka a nastal čas loučení. Jelikož však paní senátorka pochází z našich končin a často zavítá

i do Železné Rudy, nejednalo se o rozlučku s těžkým srdcem. Loučila se s každým se stejným úsměvem a stejně vřele, jako při setkání a každý jí oplatil touž mincí.

Za zúčastněné dospělé svoje čerstvé dojmy z návštěvy Senátu shrnul Jiří Vonásek, bývalý starosta města a podnikatel: „Především mě zaujalo, jak z toho ty děti byly vyloženě nadšené. Bylo zajímavé pozorovat jejich nadšení z toho, že se jim tohle stalo. Hodnotím, jak se senátorka Rippelová o děti postarala. Obdivuji, že zůstala takovou jaká je, nenarostl jí nos nahoru. Je pořád stejná a hlavně kope za nás, za obyčejné lidi ze Šumavy.“

Okružní plavba parníkem

V Senátu se veselé partě tak zalíbilo, že zahájit v pravé poledne předpokládanou plavbu lodí po Vltavě a obdivovat historické centrum Prahy nebylo technicky možné. Zamávala tedy odplouvajícím parníku a počkala si necelou půlhodinku na další. Na břehu Vltavy bylo na co se dívat. I kdyby to byly jen graciózní labutě a takřka neustále kolem proplovající lodě. „Počasí máme úplně luxusní,“ pronesla spokojeně Miluška Amortová. Slunce svítlo na plné pecky a zase probudilo umělecké geny v něžnější části osazenstva. Nikol Podlešáková, Markéta Myšková, Adéla Topinková a Dagmar Ašková vystříhly na molu taneček, od něhož se Martin Windsor a Filip Najman raději distancovali.

Hodinový pobyt na lodi skýtal hlavně možnost dalšího fotografování a pohledů třeba na Rudolfinum, Pražský hrad, Karlovu univerzitu, Malou Stranu a Kampu. Když parník podplouval Karlův most, asi každý pocítil jistý závan patriotismu.

Všichni na Petřín!

„Všichni na Petřín,“ zpívá ve své kultovní písni Lásky je láska zpěvačka Lucie Bílá, a tak ji výletníci poslechli. Drobotina dospěla k Petřínské rozhledně spolu s pár dospělými lanovkou, ostatní to pojali jako dobrodružně-romantickou procházku kolem hradeb a pomníku Karla Hynka Máchy. Většina to brala různými zkratkami, nejvíce si naopak zašla Štěpánka Topinková. Všude kolem bylo slyšet směsici jazyků z úst procházejících se cizinců, tu angličtina, o kus dál němčina či francouzština. Až na vrchol rozhledny si pak jako správní Šumavané udělali výšlap po svých. Kdepak nějaký výtah! Salvy smíchu vyprovokovala návštěva nedalekého bludiště křivých zrcadel. Při pohledu

na všelijak zpitvořené postavičky byl nakonec asi každý rád, že vypadá tak, jak vypadá.

Úsměvné epizodky a Mc Donald's

U autobusu Jakub Mansfeld s děsem v očích zjistil, že někde vytrousil pamětní medaili. Naštěstí se záhy našla. Přestože se prakticky od rána všichni krmili stravou od nasmažených řízků až po ovoce a sušenky, oázu jídla a pití po americku vzali doslova útokem. Venku si ti mladší stihli zařadit na raketě se skluzavkou, u níž bylo nutno si zout boty. Agatha Lily Kopecká nemohla nalézt odloženou hračku z Happy Meal. Tu do autobusu mezitím příčinlivě odnesl Christopher Feldmann, aby se jí pod skluzavkou neztratila. Felix Jonathan Kopecký u skluzavky marně hledal druhou botku. I tu mu z rozržitosti vyměnil Christopher za svou mnohem větší.

Taneček na břehu Vltavy

Foto LCK

Bezvadná parta funguje dál

Vanessa Windsor se po celý den líbezně usmívala na celý svět, Markéta Myšková se velkodušně podělila s druhými o pití. Nejmladší dětská ochotníci byli sladce roztomilí, se staršími sem tam krásně lomcovala puberta. Dáša Ašková strávila se svými přáteli nejen celý den, ale vydala se s nimi rovnou do Rudy na víkend.

Divadelní soubor alespoň prozatím zůstal tím, čím byl, bezvadným spolkem, jehož magie funguje i mimo Železnou Rudu a mimo prkna, která znamenají svět. Stmelujícím elementem je tu bezesporu scénárista a režisér František Strnad st. Sálá z něho přirozená autorita, nezdrbný optimismus a jakási neochvějná jistota, že vše, do čeho se společně se svými svěřenci a přáteli pustí, bude prostě stát zato.

Zajímá-li vás, kdo to všechno platil, pak vězte, že návštěva Senátu s občerstvením byla dárkem od paní senátorky Rippelové, na zbytek si dětská herci vydělali svým hraním. A ptát se jich, co se jim v Praze nejvíce líbilo, asi nemá cenu. Cítili se skvěle všude tam, kde ten den právě byli. I proto se doba příjezdu domů posunula z původně plánované 18. hodiny až na půl osmou večerní. Nezapomenutelné zážitky jim všem zůstaly tam někde uvnitř a jejich uvízlé, barevné střípky si zaručeně ponese celým dalším životem.

Lucie Charlotte Kopecká

Občerstvení v senátní jídelně

Foto LCK

číslo / ročník:9/7

období: 5. srpen – 4. říjen 2012

Vážení čtenáři,

má dovolená si vybrala svou daň, a to pozdním zasláním minulého hasičského zpravodaje do uzávěrky Železnorudského zpravodaje. Tudiž, jak jste si jistě všimli, v září naše informace chyběly. Nic vám ale neunikne, a nyní čtete řádky dvojčísla našeho – vašeho měsíčníku. Vzhledem k tomu, že nám začíná topná sezóna, věnujte prosím pozor informacím o topení a zacházení s topidly na konci měsíčníku.

Události za období: 5. srpen 2012 – 4. říjen 2012

6x Technická pomoc

- 9. 8. 2012** – Likvidace menšího stromu v Alžbětíně.
- 9. 8. 2012** – Odstranění sršního hnízda u sportovního centra.
- 11. 8. 2012** – Likvidace na 200m dlouhé a 40 cm široké olejové skvrny na Špičáku.
- 20. 8. 2012** – Původně jsme vyjeli k likvidaci olejové skvrny na silnici na Špičáku. Na místě bylo zjištěno, že se jedná o vodu.

2x Únik látek

- 30. 8. 2012** – DZS jsme pomohli transportovat těžšího pacienta do sanitního vozu.
- 5. 9. 2012** – Asistence a pomoc ZZS se snesením a naložením pacienta do jejich vozu.
- 21. 9. 2012** – Likvidace sršního hnízda na Hojsově Stráži.
- 4. 10. 2012** – Odstranění spadlého stromu, který blokoval komunikaci a padl přes el. vedení na Špičáku.

Cvičení Janovice 2012

Ke společnému německo-českému cvičení v bývalých kasárnách v Janovicích nad Úhlavou jsme byli přizváni jako jedna ze šesti českých příhraničních jednotek. Cvičení bylo organizováno německými hasiči, kterých se zúčastnilo více než 300 a konalo se 1. 9. 2012

Od zajištění zázemí a občerstvení přes připravenost figurantů, havarovaných vozidel a prostor, kde se zasahovalo. Vše bylo organizováno a šlapalo výtečně. Pomineme-li drobnost, že nikdo z českých jednotek vlastně nevěděl, co se bude dít a jaký je harmonogram dne – to jsme se dozvěděli až průběžně.

První společným zásahem, kterého jsme se zúčastnili, byla hromadná nehoda několika osobních a nákladních automobilů a traktoru s mnoha zraněnými a požárem několika vozidel. Píši trochu neurčitě, jelikož jsme všichni zasahovali, a tak nebylo mnoho času na pozorování celé situace a fotografování (to platilo pro celý den). Společně s hasiči z Lohbergu jsme měli na starosti jedno osobní vozidlo havarované na střeše, v němž byl řidič připoután v sedadle, a tedy zůstal viset v sedačce hlavou dolů. Po společném vyproštění a předání k ošetření, jsme počkali do ukončení cvičení a na závěrečné vyhodnocení této části cvičení.

Odpolední náplní výcviku byly požáry. A to nejdříve na trenažeru automobilu, který "hořel" a také uzavírání produktovodu hasiči, kteří se přibližují krytý proudem vody.

Následoval společný zásah na požár budovy, kde se nacházelo 12 osob, z toho 6 figurín. S několika německými jednotkami jsme prováděli průzkum objektu a záchranu těchto ztracených lidí. Jeden by zachráněn po nastavovacím žebříku a další vyneseno před objekt. Ostatní zachránili německé jednotky, které také prováděli hasební práce.

Posledním zásahem byl opět požár, tentokrát prádelny, kde se pohřešovaly 3 osoby. Naší průzkumnou skupinou byla nalezena a zachráněna první osoba, zbytek nalezly opět německé skupiny.

Celkově by se dalo cvičení shrnout velmi kladně. Němečtí pořadatelé nás pochválili hlavně za skvělé improvizaci schopnosti a rychlost záahu s omezeným počtem hasičů.

Poté byla cvičení vyhodnocena a celkově ukončena. Ještě následovalo závěrečné pohoštění a cesta domů.

Jak toto všechno shrnout? Jedním slovem - výtečně. Jediným problémem byla a ještě nějakou dobu bude, jazyková bariéra. Němečtí hasiči česky opravdu neumí, takže zbyla jen naše němčina či angličtina a hlavně ruce :)

Soutěž VZOHV – Zbiroh

Soutěže ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel (VZOHV) je poslední dobou velmi v módě.

A tak se naše jednotka zúčastnila této soutěže, která se konala ve Zbiroze (o pohár starosty města).

Z celkového počtu osmi týmů naše družstvo skončilo na velmi pěkné čtvrté příčce.

Den IZS – Prášíly

Podruhé se konal Den IZS u Slunečné u Prášíly.

Na této přehlídce se představili všechny základní složky IZS (Policie, Hasiči, ZZS) a také ty ostatní (Horská služba, Informační a strážní služba NP Šumava, Vodní záchranná služba) a nechyběla Letecká záchranná služba z Plzně Líní s vrtulníkem W-3A SOKOL a vrtulník Policie ČR a soukromé záchranné služby z Jižních Čech – oba shodně od firmy EuroCopter, model EC135.

K vidění bylo krom techniky, také ukázka vyproštění při dopravní nehodě (opět :), maskování zraněných a ukázky první pomoci a mnoho dalšího...

Topná sezóna začíná – ať se nepotkáme u vás doma...

Povinnost starat se o komíny ukládá nařízení vlády č. 91/2010 Sb. o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv. V jeho příloze jsou lhůty kontrol a čištění spalínové cesty, vybírání znečišťujících částí a kondenzátů a čištění spotřebiče za období jednoho roku.

Při těchto lhůtách je brán v úvahu výkon spotřebiče do 50 kW, nad 50 kW, dále dle druhu paliva spotřebiče – zda jde o pevné, kapalné nebo plynné. A ještě je bráno v potaz, jestli spotřebič paliva využíváme celoročně nebo jen sezónně. U spotřebiče do 50 kW by měla kontrola spalínové cesty a výběr tuhých znečišťujících částí proběhnout 1× za rok od osoby způsobilé v kominictví. Čištění spalínové cesty pak u spotřebiče na pevná paliva s celoročním provozem by mělo proběhnout 3× za rok.

Pokud uvádíme do provozu nový spotřebič paliv, je třeba jeho revize. Tu nemůže dělat každý kominík, ale pouze revizní technik a i na stránkách kominického cechu lze tyto kontakty dohledat.

Když se člověk o kamna, komíny nestará, může dostat pokutu až 10 000 Kč, v případě vzniku požáru pak 25 000 Kč. „Také pojišťovna žádá předložení dokladu o tom, že majitel nic nezanedbal. Jinak vlastníkovu hrozí, že mu po-

jišťovna sníží plnění,“ upozorňuje Tomáš Erban, vedoucí odd. kontrolní činnosti HZS Libereckého kraje.

Jak pokračuje, důležité je, čím člověk topí. „Pokud mám kamna na uhlí a dřevo, nebudu tam házet PET láhve, ale použiji kvalitní topivo,“ dodává. Pozor i na zásady bezpečných vzdáleností pro komínové těleso. Hořlavé látky by od něj měly být vzdáleny v půdních prostorech nejméně 1 metr.

V žádném případě také nesypete horký popel do plastových popelnic. Žárem se zdeformují

a mohou zapálit hospodářské i obytné budovy v blízkosti.

Text převzat z www.pozary.cz

Orientační tabulka frekvence čištění spalínových cest a spotřebičů paliv. Tabulka je jen orientační a podmíněna dalšími pravidly. Ty jsou upřesněny v nařízení vlády č.91/2010 Sb.

Celé nařízení má několik desítek stránek a tak jej z pochopitelných důvodů nemůžeme otisknout. Ale velmi jednoduše ji naleznete na internetu.

Zpravodaj: Filip Brož

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv			
		Pevné		Kapalné	Plynné
		Celoroční provoz	Sezónní provoz		
do 50 kW včetně	Čištění spalínové cesty	3x	2x	3x	1x
	Kontrola spalínové cesty	1x		1x	1x
	Výběr pevných (tuhých) znečišťujících částí a kondenzátu	1x		1x	1x
	Kontrola a čištění spalínové cesty	2x		1x	1x
nad 50 kW	Výběr pevných (tuhých) znečišťujících částí a kondenzátu	2x		1x	1x
	Čištění spotřebiče paliv	2x		nejméně podle návodu výrobce	

Dům HORSKÉ SLUŽBY, Špičák 56, 340 04 Železná Ruda

tel. + fax: 376 397 100, pohotovostní číslo dispečera non-stop: 376 397 273

web: www.horskasluzba.cz, e-mail: hssumava@horskasluzba.cz

Vážení čtenáři,

na stránkách Železnorudského zpravodaje vás opět seznamujeme s činností horské služby na Šumavě. Letní sezóna je již u konce a v těchto podzimních měsících se horská služba intenzivně věnuje výcviku svých členů.

Nácvik resuscitace

V polovině září se v Prášílech konala druhá část týdenního celorepublikového doškolení profesionálních členů Horské služby ČR. Programově náročný výcvik byl zahájen na cvičném polygonu ve Stodu u Plzně. Celodenní výcvik byl zaměřen na jízdu s terénním vozidlem v extrémně náročném terénu. Záchranáři horské služby měli možnost vyzkoušet, pod dohledem instruktorů firmy Dajbich, jízdu s různými typy terénních vozidel a jejich ovládání v náročném terénu cvičného polygonu. Výcvik byl též zaměřen na praktické ukázky vyprošťování vozidel v terénu, nouzové opravy pneumatik a úpravy vozidel pro jízdu v náročném terénu. Poté se záchranáři horské služby přesunuli do Práší, kde bylo slavnostně zahájeno celé

doškolení a seznámení s časově náročným programem. Úterý bylo v dopolední části věnováno praktickému nácviku resuscitace dle standardních postupů a ve 13.00 hod. bylo odstartováno rallye „Šumavský brouk“. Nejednalo se o závod v pravém slova smyslu, ale o prověření znalostí a dovedností posádek záchranářů horské služby při ošetření a transportu zraněných v terénu. Na osm posádek bylo připraveno celkem osm stanovišť, kde každá posádka musela plnit jednotlivé úkoly: nalézt zraněného v terénu, provést vyšetření a ošetření, stanovit rozsah poranění a následně provést transport z terénu k místu předání posádky Zdravotnické záchranné služby. Perfektně připravení a namaskovaní figuranti několikrát vylekali projíždějící turisty na kolech a v některých případech se musel figurant dokonce ukázat přihlížejícímu turistovi a předvést, že se opravdu jedná jen o namaskovanou osobu a nikoliv o těžce zraněného. Herecký výstup některých figurantů byl velice přesvědčivý a soutěžícím posádkám práci na stanovišti nijak neulehčoval. V podvečerních hodinách bylo celé zaměstnání ukončeno, vyhodnoceno a předány ceny vítězům i poraženým. První tři posádky obdržely pamětní dřevěnou plaketu s pověstným šumavským broukem kůrovcem. Vítězem se stalo družstvo Horské služby z Jeseníků, druhou příčku obsadili záchranáři HS z Orlických hor a třetí byla HS Šumava. (V jarní části tohoto doškolení vyhrála HS Šumava a v podzimní části byl tak poprvé „vyvezen“ pověstný brouk kůrvec za hranice Šumavy.) Doškolení pokračovalo nácvikem záchrany a evakuace osob z výšky a hloubky, které probíhalo na hoře Křemelné a vyhlídkové věži Poledník. Déšť, sníh a silný vítr přiblížil nácvik záchrany osob reálným podmínkám. Další den byl věnován prověření fyzické kondice v terénu jízdou na horském kole centrální Šumavou a průstupem kaňonu řeky Křemelné, při kterém doprovázeli HS strážci Národního parku Šumava. Naši kolegové z ostatních hor tak mohli poznat jedno z nejkrásnějších míst Šumavy. Poslední den byl věnován nutným povinným školením. Musím konstatovat, že HS Šumava připravila pro své kolegy nejen náročný, ale i zajímavý program. Ve večerních hodinách se konaly přednášky z oboru glaciologie a hydrologie. Svou návštěvou nás poctil i přední český horolezec Radek Jaroš, který se s námi podělil o své zážitky z horolezeckých výprav po světových velehorách. Pověstnou štafetu celorepublikového školení Horských služeb přebírají pro rok 2013 Beskydy.

Michal Jandůra,

náčelník Horské služby Šumava

Ukázka nouzové opravy pneumatiky

Evakuace osoby z vyhlídkové věže

Realistické maskování úrazu motorovou pilou

Ošetření zraněného cyklisty

Nácvik jízdy v terénu na polygonu

Neodpovídáme jen na dotazy turistů

(rozhovor s Václavem Šebelíkem, pracovníkem Informačního turistického centra v Železné Rudě)

Léto skončilo a většina podnikatelů hodnotí, jak úspěšná pro ně byla letní sezóna. Nehodnotí ale jen provozovatelé penzionů a restaurací, statistiku návštěvnosti centra zpracovává i Informační turistické centrum v Železné Rudě (ITC). O návštěvnících centra, statistice a práci pracovníků ITC jsem si povídala s jeho pracovníkem Václavem Šebelíkem.

Nabízí se tedy první otázka, jaká je návštěvnost ITC a je ze strany turistů zájem o vámi poskytované informace?

Statistické informace zpracováváme formou zadávání informací do programu, dodaného a spravovaného institucí CzechTourism. Statisticky se návštěvníci centra rozlišují podle národnosti a podle důvodu návštěvy. Jestli je zájímala doprava, ubytování, služby ITC nebo prodej. Stane se ale, že vám přijde během krátké doby více lidí najednou a na zadání přesných údajů není v ten moment prostor. Systém je určitě přesný, ale čas někdy chybí. Takže čísla mohou být spíš i mírně podhodnocená. Přesto nám v měsíci srpnu právě z této statistiky vyplynulo, že průměrná denní návštěvnost Informačního turistického centra byla 240 návštěvníků a nárůst byl oproti roku 2011 o 40 %. Letošních 22 388 oproti loňskému počtu 15 527. Takže zájem opravdu je.

Před začátkem letní sezóny, přesněji 27. dubna 2012 se ITC stěhovalo z budovy, kde před dvanácti roky svoji činnost zahájilo. Může být i to důvodem větší návštěvnosti?

Jsem přesvědčený o tom, že ano. Do původního centra zašli lidé většinou s konkrétním dotazem, sem jich přichází hodně jen proto, že jdou náhodou kolem a chtějí se podívat. A nebo si koupit suvenýry, jejichž nabídku jsme také rozšířili. A to je vidět i na nárůstu tržeb z prodeje, ten byl v květnu o 166 %, celkovém průměru je za toto léto nárůst o 64 %.

Po přečtení těchto čísel není otázka na vaši další činnost v rámci ITC asi úplně na místě, ale přesto se zeptám. Jaká je další pracovní náplň pracovníků ITC a je nutná znalost cizích jazyků?

Určitě to není jen odpovídání na dotazy turistů. Naše práce je velmi různorodá. Patří sem úpravy jízdních řádů, zpracovávání informačních materiálů, prodej upomínkových předmětů. Pro turisty je jistě praktickou nabídkou možnost uzavřít v našem centru i pojištění léčebných výloh pro cesty do zahraničí, které uzavírají naším prostřednictvím s pojišťovnou Kooperativa. Obdrží u nás smlouvu, kartičku a mohou vyrazit na cestu. Dále jsme byli v letošním roce hlavními organizátory Rysých slavností, moje kolegyně Ivana Vilišová tentokrát plně zajišťovala bezproblémový průběh Tradičních železnorudských slavností. Znalost cizího jazyka tu je opravdu nutná, je to většinou němčina. I když musím říci, že se mi naskytla možnost zalovit v paměti po ruských slovíčkách. Byli to turisté z Německa, podle přízvuku ale bylo zřejmé, že jejich mateřštinou je jiný jazyk. Tak jsem to zkusil a byli příjemně překvapeni.

Pracovník ITC Václav Šebelik v nové kanceláři ITC v budově MÚ

Jak probíhá prezentace našeho města z hlediska veletrhů?

Dříve bývalo těchto akcí trochu více, v současné době se prezentujeme na veletrzích Go a Regiontour v Brně a ITEP (International Tourism Expo of The Pilsen Region) pořádaný Plzeňským krajem. Zvažuje se účast i na dalších, například na Holiday World v Praze, kde bychom se chtěli prezentovat jen jako spoluvystavovatelé. Před naší účastí na veletrzích jsou oslovovali místní podnikatelé a mají tak i možnost se prostřednictvím svých materiálů představit.

Zmínil jste se o propagačních materiálech, jak probíhá jejich výběr a financování?

Na činnost centra jsou vyčleněné peníze, část je hrazena právě z prostředků, které se vybírají ve formě lůžkovného a vzdušného. Aktuální požadavky na výrobu informačních materiálů jsou dány například vznikem nových tras, v současné době tu jsou tři nové naučné stezky. K nim je nutné vydat nejen mapky, ale i informační brožuru. Je to už otázka zkušeností s jednotlivými dodavateli a jejich nabídkou kvality a ceny. Výborné zkušenosti máme s plzeňským nakladatelstvím Kletr, jehož majitel rozumí nejen mapám a ale především výborně zná Železnorudsko a jeho okolí. To při naší spolupráci velmi pomáhá.

Jaký zájem o spolupráci mají místní podnikatelé a lze v ITC získat informace i o kapacitách volného ubytování?

Interiér bývalého ITC v budově muzea v Železné Rudě. Po přestěhování ITC do budovy radnice je interiér ještě hezčí

V rámci centra chystáme každoročně, vždy na jaře a na podzim, dva velké kalendáře akcí. Pravdou ale je, že plno menších akcí vzniká až v době, kdy je kalendář již vytištěný. Pak je tu možnost přes ITC rozeslat informaci na všechny námi registrované mailové adresy a dále pozvánku vyvěsíme na internetových stránkách. Hodně navštěvovaný je sumavanet.cz Nejlepším partnerem ITC je Sportovní areál Špičák, s ostatními tak dobrá spolupráce není. A co se týká informací ohledně ubytování, to nejsme schopni při počtu dvou pracovníků centra ani kapacitně zvládnout. Jednu dobu tu i snaha o poskytování těchto informací byla, ale z dvaceti registrovaných ubytovatelů jen dva pravidelně aktualizovali svoji nabídku.

Kdy pro vás začíná příprava na zimní sezónu?

Termíny větších akcí pro zimu 2012/2013 jsou již v kalendáři a proběhla i jednání o projektu Bílá stopa. A to znamená i zpracování map a informací pro návštěvníky. Takže příprava už je v plném proudu.

Povídání o práci Informačního turistického centra jsem chtěla původně ukončit nějakým originálním dotazem, který v ITC zazněl, ale při loučení se s Václavem Šebelíkem mě překvapil ještě jednou informací. Již několik let provádí Czech Tourism certifikaci informačních center. Letos poprvé tuto kontrolu provedli způsobem zvaným Mystery Shopping, což je taková kontrola v utajení. Paní, která kontrolu jedné srpnové neděle v pět hodin odpoledne prováděla, si nejdříve zahrála na zákaznici centra, odešla a po chvíli se vrátila i s informací, že z její strany šlo o kontrolu. Hodnocení center se provádí na základě splnění jednotlivých kritérií a jedno z nich zahrnuje i následující větu: Oblečení volí pracovník tak, aby odpovídalo ročnímu období, teplotním podmínkám interiéru, společenským konvencím a nevyvolávalo negativní či jinak emociálně motivované reakce. Takže i díky vhodnému oblečení Václava Šebelíka patří Informační turistické centrum v Železné Rudě k těm nejlepším. V závěrečném hodnocení Czech Tourismu dosáhlo na nejvyšší příčku a tou je označení „výtečné“.

Pavla Šebestová

Zpráva z cyklo-turistické akce OKOLO Železné Rudy 2012

8. září 2012 se již tradičně zaplnilo horské šumavské rekreační středisko Železná Ruda turisty a cyklisty. Konal se 5.ročník mezinárodní cykloturistické akce OKOLO Železné Rudy. Na akci se účastníci mohli registrovat na internetu již od 5. června 2012. Této možnosti přihlášení v letošním roce využilo 151 turistů a cyklistů. Pořadatelé účastníci v registračním formuláři předeslali zájem o nabízené bonusy. V bonusech nebyly jen již tradičně možnosti koupání v místních hotelech a návštěvy muzeí, ale pořadatelé se podařilo získat volné vstupny na všechny lanové dráhy v železnorudském údolí a dále zdarma možnost využít vlakového spojení mezi Špičákem a Alžbětínem. Účastníkům nebyly nabídnuty jen pěší trasy a cyklotrasy, ale i možnost za jeden den pomoci lanových drah vystoupit na všechny významné horské vrcholy železnorudského údolí. 5. ročník se opět významněji měrou zasloužil o propojení obou turistických center. Bavorští kolegové naši akci zařadili jako vyvrcholení do Bavorského turistického týdne.

Nyní již k vlastní akci, konané za pěkného, slunečného počasí na Tř. 1. máje v Železně Rudě před penzionem Habr. Pro účastníky pořadatel připravil čtyři pěší trasy: 7 km, 15 km Juránkova chata, 15 km Pančič, 30 km a dvě trasy pro cyklisty 30 km a 50 km. Vzhledem k náročnosti pěší trasy 30 km, která vedla přes vrchol Plesné na vyhlídku Ruckowitschachten, registrace účastníků započala již v 6 hodin ráno. Malá skupinka účastníků se registrovala již krátce po této ranní hodině. Největší nápor na registrační středisko byl mezi 8.30 a 10.00. Celkem se registrovalo na 5. ročník cykloturistické akce Okolo Železné Rudy více než 800 účastníků.

Od 14 hodin byl v areálu na Tř.1.máje v Železně Rudě před penzionem Habr zahájen doprovodný program. Byla představena technika hasičského sboru Železná Ruda a vystaven zásahový vůz s technikou Horské služby. Souběžně v tomto prostoru předváděla firma E-totem celý sortiment elektrokol. Účastníci se tak měli možnost seznámit s tímto rychle se rozvíjejícím sportovním náčiním. Jako moderátor zaskočil i herec Pavel Nový, dal příležitost účastníkům sdělit své dojmy z tras. V 16 hodin pořadatel poděkoval všem účastníkům za návštěvu železnorudského údolí a odstartoval Timberspots show s hodinovým programem. V 18 hodin ve společenské místnosti penzionu Habr byla zahájena hodinová přednáška s promítáním diapoziitivů o Šumavě, kterou vedl horský vůdce Frenzl z Prášil.

Nelze zapomenout ani na skutečnost, že jako v minulém roce, bylo k cykloturistické akci připojeno Pivo víno braní, které pořádal v pátek večer i v sobotu I. železnorudský pivovar Belvédér. Zlatavý mok tek proudem.

Pátého ročníku se zúčastnilo o 100 % více účastníků než v roce předšlém. Na přípravě 6.ročníku se již víc než dva měsíce pracuje. Dnes můžeme sdělit, že v příštím roce se akce přestěhuje do sportovního areálu v Železně Rudě. Pořadatelé se podařilo navázat spolupráci s časopisem Turista. Tento časopis využije 6.ročníku k oslavě 125. výročí založení. Lze očekávat více účastníků, a proto pořadatel zařadí více tras i zkrácených celých zázevků. Termín 6.ročníku mezinárodní cyklo-turistické akce OKOLO Železné Rudy je 7.září 2013. Zbývá již jen poděkovat sponzorům a organizátorům akce a přát si v příštím ročníku opět slunečné počasí.

Ostatní informace o akci, bonusech, trasách, fotogalerie a ohlasy zúčastněných v „návštěvní knize“ jsou na www.pkvylet.cz.

Milan Sklenář, hlavní organizátor akce, tel.: +420 603 894 139

PRODÁME

HOTEL JAVOR

Železně Rudě

**Svaz českých a moravských
spotřebních družstev,
oddělení správy majetku,
pronájem nemovitostí**

**U Rajské zahrady 3,
130 00 Praha 3**

**e-mail: abadova@scmsd.cz
www.scmsd.cz**

**Bližší informace
na telefonním čísle:**

724 805 745 nebo 606 326 758

**PRACUJETE NEBO JSTE PRACOVALI
V NĚMECKU ČI V RAKOUSKU?**

**Věděli jste, že je možné získat částku až 11 604,- Kč
za každé vyživované dítě v ČR?**

**Více informací:
tel. 388 333 529 – účetní kancelář**

**Redakce Železnorudského zpravodaje
prosí externí autory
o dodání příspěvků pro listopadové číslo
do 2. 11. 2012**

Procesí ke kapli Svaté Anny bylo uvítáno v Železné Rudě

Do Železné Rudy dorazilo v sobotu 29. 9. asi padesátihlavé procesí německých věřících. Šlo o obyvatele Zwieselu, Lindbergu, Ludwigsthalu a Bavorské Rudy, kteří se každoročně poslední sobotu v září vydávají na pout' do Čech. Jejich cílem je železnorudský kostel Panny Marie Pomocné v Železné Rudě a kaple na Hladovém vrchu. Němečtí věřící touto poutí dávají najevo, že stojí o dobré kontakty s českými sousedy. V Železné Rudě procesí uvítal farář Vendelín Zborož, jménem starosty města Ivana Vilišová z Informačního turistického centra a jako překladatelka Milena Vobrová ze Železné Rudy. Přijetí v Železné Rudě bylo srdečné.

Procesí vyšlo v sobotu v 6.30 ze Zwieselu ze pěkného, slunečného počasí pod vedením faráře Martina Prellingera, Hermanna Stoibera, který nesl kříž a Michaela Ertla, jenž pronášel modlitby. Při odchodu ze Zwieselu a při příchodu do Železné Rudy zazněly zvony obou kostelů. Procesí udělalo dvě krátké přestávky u kaple v Theresienthalu a na můstku u Debrníku. Plánovaný příchod v 10.30 do Železné Rudy byl téměř přesně dodržen. Farář Zborož očekával věřící ve staré aleji směrem na Debrník. V kostele pak farář zdůraznil, že „dorozumění dělá problémy kvůli jazyku, ale srdce nepotřebuje žádný jazyk. Buďte v našem kostele jako doma.“ Potom promluvil farář Prellinger o tom, že je dobré, když se setkávají věřící na obou stranách hranice a pozval české věřící na pout' do Zwieselu.

Procesí se pak vydalo křížovou cestou ke kapli Sv. Anny, kterou Helga Huttnerová ze Zwieselu za pomoci českých přátel znovu vybudovala na Hladovém vrchu pod Belvedé-

rem. V dochovaných zmínkách o této křížové cestě je uvedeno prvé vysvěcení v r. 1815. Cesta byla zřízena z iniciativy železnorudského faráře J.W. Kobecka. Do roku 1992 zbyly z celé křížové cesty jen žulové sloupky – poškozené, bez obrázků, bez křížků, po kapli nebylo ani památky. Z iniciativy Mileny Vobrové ze Železné Rudy a Helgy Huttnerové z bavorského Zwieselu začala probíhat rekonstrukce, financovaná z prostředků shromážděných sbírkou hlavně v Bavorsku. Podle starých fotografií byla v původním místě vystavěna i kaple. Při odkrytí původních základů byla nalezena nepoškozená dlažba a nyní je opět v kapli. Obrazy v kapli jsou kopie originálů, malovaných Johanem Georgem Wittmannem. Namalovala je právě rodačka ze Železné Rudy Helga Huttnerová olejovými barvami na hliníkový plech. Zhoto-

vila i okna z barevných segmentů spojených olovem. 30. 9. 1995 byly jak obnovená křížová cesta, tak kaple sv. Anny na Hladovém vrchu v Železné Rudě slavnostně vysvěceny. Jako symbol letošní pouti donesl řezbář Josef Krotenthaler na Hladový vrch vyřezávanou poutní madonu, kterou zhotovil před několika lety právě pro účel toho procesí. V kapli svaté Anny pak farář Prellinger odsloužil mši, doprovázenou dvěma hudebníky. Kaple byla slavnostně vyzdobena a na prodej byly skleněné křížky z dílny Christl Bachhuberové. Z výtěžku bude financována údržba kaple.

-rh-

podle článku Marity Haller z bavorského listu Bayerwald Bote. Otištěno se souhlasem autorky i vedení redakce Bayerwald Bote

Foto Marita Haller

Česko-bavorská neděle ve znamení blešího trhu

V neděli 30. 9. přilákala Česko-bavorská neděle velké množství návštěvníků k hraničnímu nádraží Alžbětín – Bavorská Ruda. Od 10 do 17 hodin tu panovala navzdory chladnému počasí dobrá nálada. Staraly se o ni kapely, například Kůrovci z Kašperských Hor. Hlavním lákadlem byl rozsáhlý bleší trh. Celá ulice mezi bývalou Edekou až po parkoviště na bavorské straně nádraží byla zastavěna stánky blešáku. A jak

to bývá, většinou němečtí prodejci nabízeli zboží uvěřitelné i neuvěřitelné. Stánek tu měla i Libuše Löffelmannová se svou firmou Rustikal, což je obchod s krásnými rukodělnými, většinou slaměnými výrobky, výrobky z přírodních materiálů a dalšími dekorativními předměty. Majitelé bleších stánků měli na pultech vyloženy předměty, které by mohl závidět leckterý vedoucí rekvizitář od filmu. Byly tu ke koupi dřevěné houby s klobouky z chorošů, kovový kohout na tyčce, který kokrhál, nebo starý gramofon, který hrál staré šláгры. V našem dřevorubeckém kraji nemohly chybět pily a sekery po pradědech a bavorští zemědělci na bleším trhu prodávali všechno možné, od jatečních kleští po sady rýčů. Nejvíce byl vidět textil. Povlečení na postele, džíny, kalhoty, kroje, dečky. Boty a lyžařské boty vyšlé z módy. Ale také mlýnky, presovače, zahradní lampy, skleničky od Schotta, tupláky, starobylé mlýnky na kávu nebo sada dýmek a zapalovače. Dálnými kraji zavoněly africké masky. O vybavě domácností svědčily četné křížky a svaté obrázky. Prodejci dovlekli na bleší trh dokonce zahradní nábytek, stoly, stolky a lustry. Dokonce i kamna. Hezky vypadaly sady nářadí. Dost bylo knih, starých šelakových desek a cédeček. Bohužel jen se svéráznými německými lidovkami. Kdo si koupil třeba sadu povlečení za dvě Eura, dostal to zabalené v igelitové tašce. A tak jsme chodili s igelitovými taškami v rukou a dívali se po sobě, co kdo koupil. Vítězi blešího trhu byly děti, které na rodičích vymámily třeba zpívajícího paňáku, i když rodiče jim původně chtěli koupit botičky.

-rh-

Na bleším trhu je vždy na výběr

Foto Pavlína Šebestová

Národní park Bavorský les – klenot ochrany přírody?

Na radnici v bavorském Langdorfu se sešli 18. 9. 2012 starostové z obou stran Šumavy a rokovali o budoucnosti tohoto pohoří a lidí v něm. Šlo o společné zasedání Mikroregionu Bavorský les – Šumava. Z české strany byly přítomni také zástupci Euroregionu Šumava, který vznikl roku 1993 v Českém Krumlově. Zahrnuje území okresů Domažlice, Klatovy, Prachatice, Český Krumlov a Strakonice. V současné době má přibližně 125 členských měst a obcí. Euroregion je přeshraniční struktura a zahraničními partnery Euroregionu Šumava jsou Euregio Bayerischer Wald – Unterer Inn v Bavorsku a Regionalmanagement Mühlviertel v Horních Rakousích. Společně s těmito partnery tvoří Euroregion Šumava jeden přeshraniční celek. Jednání se týkalo zejména zástupců Mikroregionu Šumava-západ. Tento mikroregion vznikl v roce 2001 a zahrnuje členské obce Železná Ruda, Sušice, Kašperské Hory, Horská Kvilda, Kvilda, Modrava, Prácheň, Srní, Rejstejn, Borová Lada, Čachrov, Dlouhá Ves a Hamry. „Německá strana podala ucelenou informaci o problému nezasahování v lese. Z jednání vyznělo, že následky politiky nezasahování a ponechání kůrovce jsou daleko závažnější, než si je dnes kdokoli ochoten připustit. Je nezbytné, aby česká, německá a rakouská stana se o těchto problémech nejen informovaly, ale aby na něm i spolupracovaly. Řešení vidím ve zmenšení Národního parku Šumava zrcadlově k Národnímu parku Bavorský les,“ hodnotí jednání v Langdorfu starosta Železné Rudy Michal Šneberger.

Zásadní referát na tomto jednání přednesl lesník Hubert Demmelbauer, předseda Hnutí občanů za záchranu Bavorského lesa. Citujeme z něho podstatné části.

Chráněné území Národního parku Bavorský les bývá spolu se sousedním Národním parkem Šumava často označováno jako „Zelená střecha Evropy“. Zrození a hnutí v „lesní divočině bez hranic“ (dříve to měla být „divočina kategorie IB podle IUCN“, ale němečtí politici se od ní později distancovali, pozn. redakce), zrod budoucího pralesa, to všechno má mít pro naši generaci a pro naše potomky velkou důležitost. Správa národního parku se snaží už léta přesvědčit obyvatele regionu, že velkoplošné odumírání chráněných lesních porostů není žádná katastrofa, nýbrž přírodní proces. Kůrovec je podle těchto názorů tvůrce nebo dokonce architekt národního parku.

Už dvě desetiletí zuřící masové přemnožení kůrovce v Národním parku Bavorský les je primárně způsobováno polomy po vichřicích. V tak zvaných přírodních (bezzásahových) zónách se vedení parku rozhodlo polomy nezpracovat a ponechal je jako líheň kůrovců. Odpovědní činitelé se totiž stále domnívají, že z oblasti národního parku nehrozí žádná další kůrovcová invaze a že mají situaci plně pod kontrolou. Nicméně těžba kůrovcového dřeva dosáhla v posledních letech netušených rekordů.

V tak zvané lesní ochranné zóně (pufrační pás) vznikly obrovské holiny a majitelé okolních hospodářských lesů musí každoročně investovat obrovskou energii, aby dostali nalétávající kůrovce ve svých lesích pod kontrolu. Tisíce hektarů lesa byly již obětovány kůrovci a odumírání lesů v národním parku nebere konce.

V obecné euforii nad dynamikou přirozeného zmlazení se úmyslně zamlčuje, že plošné odumírání horského smrkového lesa má negativní dopady na celý ekosystém. Ve starých lesích váží kmeny, větve a jehličí stromů velké množství atmosférického uhlíku. A také hluboko v lesní půdě, kde uhlík může být uložen i několik staletí, funguje obrovská zásobárna starých lesů. Pokud tyto lesy velkoplošně odumrou nebo jsou plošně pokáceny – tak, jak se stalo v Národním parku Bavorský les – vrací se uložený uhlík ve formě kysličníku uhličitého zpět do atmosféry. Trvalo staletí, než se velká množství uhlíku uložila v zemině. Pokud se uhlík uvolní zpět do atmosféry, bude potřeba znovu času minimálně jedné generace stromů, aby se uhlík dostal zpět do půdy. V diskusích o změně klimatu je právě toto důležitý argument pro ochranu starých lesů!

Hnutí občanů za záchranu Bavorského lesa se snaží právě o to, aby ekologicky cenné lesní porosty byly zachovány a zůstaly funkční. Ochrana přírody pro nás znamená víc než jen pouhé připuštění přírodních procesů a v podstatě náhodně nastavený vývoj lesa. Naším cílem není pokračující zdivočování lesů s otevřeným koncem, nýbrž zajištění životní rozmanitosti lesa. V rámci národního parku musí být zachována a podporována také rekreační funkce lesa jako hospodářského faktoru pro rozvoj regionu. Nechceme, aby Zelená střecha Evropy byla děravá a zpuchřelá. Žádáme proto: Žádné další přírodní (bezzásahové) zóny v Národním parku Bavorský les!

Podle usnesení bavorské vlády ze září 2007 bylo v režii bývalého premiéra Edmunda Stoibera změněno vládní nařízení o Národním parku Bavorský les. Nově vložený paragraf 12a stanovuje, že do roku 2027 bude 75% plochy

národního parku přenecháno přírodě jako bezzásahových a že člověk tu nebude uplatňovat žádný vliv. Rozšiřování bezzásahového území proto má od té doby kontinuálně pokračovat „v přiměřených krocích“. Díky tomu se každoročně v nové části Národního parku Bavorský les (v oblasti Velký Roklan – Velký Falkenstein) bez ohledu na ztráty přiřazuje 310 hektarů lesa jako tzv. bezzásahová zóna. Zde se může kůrovec volně množit a rozšiřovat.

V červenci 2009 byl novelizován spolkový zákon o ochraně přírody. To znamená mimo jiné, že národní parky v Německu dostávají jiná pravidla. Pro německé národní parky stanovuje zákon co možná nerušený průběh přírodních procesů v jejich přirozené dynamice na převážné ploše parku jako cíl. Zákonodárce ale odmítl stanovit jmenovitě 75% plochy parku pro „ochranu přírodních procesů“. Deklarovaný cíl 75% bezzásahové plochy (člověkem málo nebo vůbec neovlivněné přírody) nelze připisovat místnímu obyvatelstvu. Zákon říká konkrétně toto: „Národní parky jsou podmíněny tím, že je akceptuje místní obyvatelstvo.“ Tato zásada platí i pro Národní park Bavorský les!

Po novelizaci spolkového zákona o ochraně přírody byl v únoru 2011 přepracován také bavorský zákon o ochraně přírody. Vládní nařízení o Národním parku Bavorský les musí být následně upraveno vzhledem k nové právní situaci. Zadaný úkol spolkového zákona o tom, že na převážné ploše národního parku musí být zajištěn co možná nerušený průběh přírodních procesů v jejich přirozené dynamice, byl totiž v Národním parku Bavorský les už dávno splněn. Podle údajů správy parku tvoří v současné době podíl bezzásahových zón na celkové ploše Národního parku Bavorský les 54%. To je víc než dost. Hnutí občanů za záchranu Bavorského lesa se proto zasadí, aby ustanovení paragrafu 12a z roku 2007 o 75% bezzásahových zón bylo z vládního nařízení o Národním parku Bavorský les vyškrtáno.

Hubert Demmelbauer, předseda Hnutí občanů za záchranu Bavorského lesa

Pohled z Falkensteinu z výšky 1312 m.n.m. Bavorské obyvatelstvo bojuje, aby oblast Falkensteinu zůstala zelená a bez velkých holin

Chystaný zákon o NP Šumava má problémy

Chystaný zákon o Národním parku Šumava z dílny ministra životního prostředí ještě nemají na stole ani poslanci a už má tolik kritiků, že šance, že by prošel v původní podobě, je takřka nulová. Poté, co od samého začátku dokument torpédují ekologičtí aktivisté, nevládní organizace, někteří obyvatelé Šumavy, politici a prezident Václav Klaus, se do něj pustila i Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Ministra Tomáše Chalupu z ODS nešetří ani v nejmenším: chystaný zákon má vzít, zmačkat a hodit do koše. Katedra práva a životního prostředí označila návrh zákona, který je nyní v meziresortním připomínkovém řízení, za naprosto nezpůsobilý k dalšímu projednávání. Na zákon přitom lidé na Šumavě čekají od vyhlášení rezervace v roce 1991. Pokud by splnil vše, co jim ministr nasliboval, pak by zcela změnil život v parku. Zákon by lidem zajistil dostatek palivového dříví, přednostní práci v lese nebo jasně vymezil jednotlivé zóny a způsoby, jak se bude zasahovat proti kůrovci. Jenže... „Návrh zákona je značně nekvalitní po věcné i právní stránce, je jednostranně zaměřený na rozvoj podnikatelských aktivit a je v rozporu se zásadami ochrany přírody a krajiny i s mezinárodními standardy ochrany přírody,“ píše v dopise ministrovi proděkan a vedoucí katedry Milan Damohorský. Dokonce připomíná, že některé paragrafy návrhu jsou v rozporu s českým či unijním právem. Pro Chalupu je to druhá tvrdá rána za měsíc. Pohlavek za zákon dostal i od prezidenta Klause, ačkoliv ten je jeho dlouholetým příznivcem a v debatách o budoucnosti šumavského parku si spolu až dosud notovali. Už proto, že Klaus je zastáncem otevírání Šumavy turistům, budování nových atrakcí či sjezdovek. „Jedná se o návrh zákona, který vykazuje řadu ústavněprávních chyb a nedostatků, ale především se jedná o předpis zbytečný a bezdůvodný,“ napsal ministrovi z Hradu kancléř Jiří Weigl. Pro ekologické aktivisty je kritika, ať už z Hradu nebo z Právnické fakulty Univerzity Karlovy, jako dar šůry. „Je to přesně to, co říkáme od samého začátku. Zákon je paskvil, který Šumavu poškodí a otevře developerům. Samozřejmě, slova fakulty mají naprosto jinou váhu než slova Hnutí Duha,“ komentoval včera ekologický aktivista z Hnutí Duha Jaromír Bláha. A aby sporů okolo zákona z ruky ministra Chalupy nebylo málo, nelíbí se už ani jeho jihočeskému spojenci, senátorovi Tomáši Jirsovi. Ačkoliv jsou oba muži z ODS a Jirsa byl vůči Chalupovi vždy loajální, nyní sám začal chystat kompletní pozměňovací návrh. „Nelíbí se mi okamžité vyhlášení 26 procent bezzásahových ploch z rozlohy Šumavy a možnost dalšího rozšíření. Můj návrh, který vypracovává šestice odborníků, bude navrhovat ochranu jednotlivých stanovišť či lokalit na Šumavě, na rozdíl od nyní navrhovaných plošných prvních zón, kde necháme uschnout pralesní zbytky jako na Pramenech Vltavy jen proto, že jde o první zónu,“ řekl Jirsa. Už před rokem poslanci shodili ze stolu jeden návrh zákona o Šumavě, který se pokusil vypracovat Plzeňský kraj. Od začátku však bylo jasné, že návrh neprojde, protože vláda právě v té době rozhodla o přípravě vlastního zákona. Proto začal vznikat návrh ministra. Kromě toho plzeňský návrh počítal s vytvořením veřejně prospěšné společnosti, která by se starala o hospodaření v parku, což bylo pro většinu poslanců nepřijatelné.

Václav Janouš, MF Dnes (Otištěno se souhlasem autora i vedení redakce MF Dnes)

Pohled z Jezerní hory v Národní přírodní rezervaci Černé a Čertovo jezero patří k nejpůsobivějším na Šumavě

Roklanský potok: příroda o přetahování kolem zákona neví

O vizionářích šumavské divočiny – k návštěvě zástupců EK na Šumavě

Lidové noviny otiskly příspěvek s názvem „Šumava: Inkvizice přijíždí“ od autorů senátora Jirsy a senátorky Jiřiny Rippelové v době, kdy měli přijet zástupci EK z Bruselu zkontrolovat stav ochrany přírody v Národním parku Šumava. Dovolím si citovat jeden z odstavců: „Kdyby nám, senátorům, bylo umožněno se s bruselskou komisí setkat, předložili bychom jí usnesení pléna Senátu požadující zastavení kůrovcové kalamity na Šumavě. Předložili bychom jí usnesení zastupitelstva Jihočeského kraje, podporující činnost bývalého ředitele správy parku Jana Stráského. Ukázali bychom jim petici Zachraňme Šumavu, kterou podepsalo více než 20 tisíc lidí. Také bychom jim předložili doklady o tom, jak hlavní strážce šumavské „divočiny“, bývalý ministr životního prostředí a dnes evropský úředník Ladislav Míko, nasměroval do propagace a obhajoby suchého lesa na Šumavě stovky milionů korun. A hlavně bychom komisařům ukázali naprosto suché a mrtvé lesy na Pramenech Vltavy, suché lesy v okolí Plešného jezera a další tisíce hektarů zdevastovaného lesa uprostřed Evropy.“

Leč dovolím si také připojit vlastní, alternativní pohled na danou kauzu. Aniž bych podceňoval zejména mediální dopad téhle návštěvy na domácí občanské, odborné či politicko-ekonomické šarády, nesoudím, že přijedou experti na ekologická kacířství. Je, soudím, čistě „naší“ státní chybou, (pokud tedy chybou, nikoliv cílem), že na nás tahle legislativní past mohla být ušita. Není také pravdou, že „Brusel“ komunikuje jen s našimi různými aktivisty. Jedním z komunity odborníků, které bych mohl poláckovsky nazvat „my hoši, co spolu chodíme“ díky naší signatářské spoluúčasti mj. na otevřeném dopise k šumavské kauze z počátku tohoto roku, je Jan Čermák z brněnské MZLU. A ten si již v době prvých náznaků o tomto bruselském zásahu začal dopisovat s komisařem Potocníkem. Zhruba v půlce srpna dostal dlouhé psaní od jeho podřízeného Stefana Leinera. A v něm hned v úvodu stojí, že EK neurčuje, jaká opatření je třeba v NPŠ realizovat. „Naše intervence je dána faktem, že NP Šumava je zařazen do projektu Natura 2000 a že jste podepsali souhlas s evropskými pravidly relevantní ochrany ptáků i území a svými současnými fyto-sanitárními aktivitami porušujete článek 5 a 6. 2. a 6. 3. a 12.“ Byl jsem v jedné „bruselské komisi“ více jak patnáct let. Ptydepe tamní administrativy mi není neznámé – ale tak to prostě chodí. Podepsali jsme – někdo, někde, něco. A co vlastně? Že by to ani senátoři přesně nevěděli? Ztratily se naše závazky v překladu? Je v oné „Natuře“ celý park? Či jen konkrétní zóny takové či makové? Lze se dobrat i „bruselských“ výjimek? Koneckonců, ty už máme od Světové unie ochrany přírody – zcela evi-

O vizionářích šumavské divočiny – k návštěvě zástupců EK na Šumavě

Dokončení ze strany 18

dentně byl NP Šumava přiznán nějaký status, jemuž realita neodpovídá, viz i dřívější polemiky o jeho kategorizaci. Na tyhle otázky je asi nutno v prvé řadě nalézt odpověď. Případná trestní oznámení třeba na ČIŽP za podjatost v celé tetřeví záležitosti jsou opět jen naší vnitrostátní záležitostí. Možná přijde i kouzelník a vezme to trestně právně z gruntu, po slovenském vzoru?

Pokud se ovšem zbožná přání vizionářů šumavské divočiny před dvaceti lety a reálné současné pohledy odborníků nedoberou změny těchto našich podpisů, máme tu prostě never-ending story. Trvale vítanou pro masmedia. Možná i ekonomicky výhodnou pro řadu zúčastněných, mizernou ale pro samu Šumavu. Sama cituplná, byť faktologická vyjádření ať již lesníků, přírodovědců či senátorů na tom, po mém soudu, nic nezmění. Ani různá domácí usnesení, od výborů

okrašlovacích spolků po Senát, zřejmě v tomhle nejsou pro Brusel směrodatná. Osobně nadále vnímám „ohrožení šumavského tetřeva protikůrovcovou asanací“ jen jako zástupný problém. Koneckonců, jezevčí lokalitu před bytovou zástavbou v oné ministerské epopeji z Velké Británie osmdesátých let taky nakonec zachránila jen účelová úřednicko-politická domluva.

Zdeněk Opatrný

Zdeněk Opatrný (1941) vystudoval fyziologii rostlin na Přírodovědecké fakultě UK v Praze. Na této fakultě

se jako profesor zabývá zejména buněčnou biologií, patří k zakladatelům rostlinných biotechnologií v ČR

Pohled na Polom z bavorské strany

Cesta na Poledník se schnoucími porosty

Letecký snímek části Šumavy – odborníci se po 22 letech stále nedohodli, jak má Národní park Šumava vypadat

Jaké jsou výsledky návštěvy delegace Evropské komise na Šumavě? Internetový server Česká pozice:

Platí na Šumavě evropské směrnice?

Posoudit dodržování zásad ochranné soustavy Natura 2000 přijel na Šumavu dvoučlenný tým Evropské komise. Rozhodnutí padne až po týdnech.

O právě probíhající domácím přetahování, zda Národní park Šumava má být formálně zařazen do druhé nebo do čtvrté ochranné kategorie, se emisari Evropské komise (EK), vyslaní 12. a 13. září na Šumavu, vůbec nezajímali. Jistě by jim nevadilo ani to, kdybychom národní park třeba zrušili. Pracovníci Generálního ředitelství životního prostředí EK přijeli posoudit, zda Česko na Šumavě dodržuje smluvní závazky, vyplývající z evropské směrnice o ochranném systému Natura 2000.

Jaké lze očekávat závěry, členové mise nesdělili. Jejím šéfem byl vedoucí oddělení Natura 2000 Stefan Leiner a druhým členem český pracovník tohoto oddělení Ctibor Kocman. Přijeli si jen ověřit informace a doplnit podklady. Roz-

hodnutí se bude připravovat v Bruselu po důkladném prostudování všech zdrojů. Jízlivé poznámky typu „dvě hodiny v lese a rozhodnou o pokutě pro park“ (Mladá fronta Dnes, Jižní Čechy, 13. září) nejsou na místě. Oba úředníci byli na misi dokonale připraveni, včetně řady podrobností, jež i mnoha českým aktérům setkání unikaly.

Vycházka a besedy

Návštěva byla iniciována stížnostmi, s nimiž se na Evropskou komisi obrátili někteří čeští přírodovědci a nevládní organizace. Aby přišli věcem na kloub, vyžádali si emisari tři hlavní body programu.

Především vycházka na sporná území národního parku v doprovodu ředitele parku Jiřího Máňky a jeho náměstků. Zúčastnili se jí i odborníci, přizvaní ministerstvem. Ministerskou delegaci na setkání vedl veterán František

Urban, historicky první ředitel odboru ochrany přírody. Bruselským úředníkům záleželo i na setkání se šumavskými starosty. Třetím bodem návštěvy byla beseda s představiteli nevládních organizací.

Vycházka na sporná místa Šumavy měla expertní ráz. Velký prostor vyjádřit se dostal především ředitel správy parku Mánek. Správa se pochlubila odkorněním smrku nastojato a zařadila do vycházky jak odlesněné plochy, tak území ponechaná samovolnému vývoji. Jako celé jednání, i vycházka zůstala bez „bruselského“ komentáře.

Polarizované nevládky

Obávaný střet nevládních organizací nenastal. Pro konfrontaci mezi kritiky kácení v bezzásahových zónách a sdruženími, která prosazují lesnické hospodaření i v národním parku, nepo-

Jaké jsou výsledky návštěvy delegace Evropské komise na Šumavě? Internetový server Česká pozice:

Platí na Šumavě evropské směrnice?

Dokončení ze strany 19

nechali bruselští emisáři při besedě místo. Každý zástupce občanského sdružení si hlídal svých stanovených pět minut na to, aby stačil vyslovit co nejvíc argumentů.

Kritici z řad nevládních organizací se zaměřili na nedodržování českého zákona na ochranu přírody a krajiny i související evropské směrnice. Od mise EK očekávají, že se jí podaří přimět současnou českou vládu k větší odpovědnosti vůči přírodně cenným územím. Aby i na Šumavě platila pravidla hry shodná s ostatními českými i evropskými národní parky.

Zejména jde o dodržování evropské směrnice o stanovištích, na jejímž základě byly na Šumavě vyhlášeny evropsky významné lokality, v jejichž rámci je třeba zachovat cenné ekosystémy a chránit evropsky významné druhy. Samostatnou pozornost vyžaduje směrnice vůči chráněným ptáčím oblastem. To všechno podle kritiků na různých místech Šumavy padlo kvůli ochraně smrku před kůrovcem. Tedy před „zavlečeným“ lesnickým principem z hospodářského lesa, pro který platí zcela jiný, lesní zákon.

V lesnický orientovaných občanských sdruženích naopak převládala podpora boje proti kůrovci i v přísně chráněných územích.

Není záskok jako záskok

Cílem občanského sdružení Šumava 21 je prosazovat koncepci zeleného lesa. Ponechat rozsáhlé území samovolnému vývoji považuje za naprosto mylné. Tahoun tohoto sdružení Jiří Štich vyjádřil nespokojenost, s jakou pozorností se už před misí potkávala názorová protistrana stěžovatelů, a prohlásil, že jeho lesa znala organizace nemíní dělat stafáž tím, že dostane na vyslovení argumentů pouhých pět minut stejně jako Okrašlovací spolek Zdíkovská. Účast odmítl. Navzdory tomu na besedě s emisáři za Šu-

mavu 21 promluvil na místě oslovený bývalý ředitel Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti ve Straněch Petr Zahradník.

Jinak to bylo s přírodovědcem Mojmírem Vlašínem, autorem první stížnosti odeslané do Bruselu. Ten před zástupci Evropské komise promluvit chtěl. Jenže základní organizace Českého svazu ochránců přírody Veronica, kterou Vlašín zastupoval, nebyla k besedě přizvána. Nadarmo se za Vlašínovu účast brali i bruselští úředníci. Ministerstvo životního prostředí mu neumožnilo vystoupit ani nabízenou náhradou za zástupce Okrašlovacího spolku Zdíkovská, ani jako záskok za nepřítomného vedoucího lesního programu Hnutí Duha. Ministerstvo tak obdařilo Vlašína cejchem „zrádce národa“.

Než přijde rozřešení

Ať bude znít rozhodnutí Evropské komise jakkoli, od povinnosti dodržovat evropskou

ochrannářskou legislativu Šumavu nikdo neosvobodí. Nejlepším nástrojem, jak toho docílit, bude chtít nechtět národní park. Už proto, že se vyhlášená chráněná oblast Natura 2000 s rozlohou národního parku takřka překrývá. To by ovšem národní park musel mít plán péče, který s Naturou 2000 počítá. Ten poslední plán péče skončil v roce 2010, a už tehdy byl natně zastaralý.

Čestmír Klos, Česká pozice

Otištěno se souhlasem internetového serveru Česká pozice i autora Čestmíra Klose

Pro úplnost dva jasné závěry které na setkání zazněly:

- **kácením nebyl narušen biotop v lokalitě Na Ztraceném**
- **rozsah I. zón v NP Šumava je zcela interní záležitostí České republiky**

Foto z terénního jednání Evropské komise (15.30 – 18.30) v neutuchajícím dešti: Zprava zástupce komisaře Stefan Leiner a jeho tlumočnice, Vilém Podrázský z Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze, dva obhájci bezzásahovosti - ředitel České ornitologické společnosti Zdeněk Vermouzek a profesor ekologie Pavel Kindlmann z Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Zcela vlevo český inspektor EK Ctibor Kocman

Výluky na trati aneb inspirace pro ČD a SŽDC

Asi každý z nás zažil výluky na železniční trati Železná Ruda – Plzeň. Jednou jsou mezi Železnou Rudou a Nýrskem, jednou mezi Švihovem a Přešticemi. My cestující převezeme do autobusu, dotážíme se většinou nerudného řidiče, jestli jede tam, kam potřebujeme a tím to končí. Horší to mají ti, co vezou zavazadla nebo cestující děti ve školách v přírodě. Řidič autobusu jim řekne, že s tolika zavazadly do autobusu nesmějí, učitelka je zoufalá, děti tahají kufry, co naložily, zase ven. „To vám měl říct průvodčí, že na výlucce jede i dodávka a tam jste měli kufry naložit!“ Jenže průvodčí spěchá, je zpoždění, řidič se nad dětmi nakonec ustrne. Zuzanka už pláče a Michalka nabírá a nakonec tahají děti kufry zas zpátky do autobusu. Cestující reagují různě, někdo kouká netečně, někdo nadává na dráhy, někdo na děti, jiný dětem pomůže, protože ani děti, ani učitelka už nemůžou.

Představoval jsem si cyklisty, které ČD neustále lákají na reklamách, spotech a billboardech, aby cestovali vlakem i s koly. Co by asi dělala výprava cyklistů, kdyby je výluka vyhnala z vlaku? Ostatně velké nadšení mezi personálem ČD ohledně jízdních kol nevidím. Jednou jsem takhle jel z Nýrska po 50 km výletě a průvodčí mě poučil, že jsem raději měl jet nahoru na Špičák na kole, ne vlakem. Úvahu, jestli je to vzhledem k reklamní činnosti ČD „Cestujte s kolem“ vhodné, ponechám na laskavém čtenáři. (Viz například časopis ČD pro vás 9/2012 s reklamou Vlakem na kole, kde se říká: „Na kola jedte letos vlakem“. Má tedy průvodčí vůbec oprávnění posílat cestujícího, aby vlak nepoužil?).

Ale chtěl jsem vlastně něco jiného. Výluky pro práce, které u nás provádí Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) jsou určitě nevyhnutelné, jak na české, tak na bavorské straně krásné

šumavské tratě. Jde ale o přístup k zákazníkům. Českému cestujícímu se prostě výlepek na nádraží oznámí, že na trati Železná Ruda – Klattovy je od tehdy do tehdy výluka a že pojedou náhradní autobusy a odkud pojedou. Tečka. Na trati Bayerisch Eisenstein (Bavorská Ruda) – Plattling je také od 7. 10. do 25. 10. výluka. A teď nastává ten rozdíl v přístupu k zákazníkovi: Německé dráhy mají jako symbol práci na trati krtka. A ten na letáčích, které jsou k dispozici ve vlacích i na nádražích, vysvětluje cestujícímu, co to je SEV (náhradní doprava), jak mají číst výlukový jízdní řád a proč se musí výluka udělat. Krtka má i své webové stránky a stránky na Facebooku. Načež následuje devět možností, kde se cestující může o výlucce dozvědět, včetně mobilu a internetu. Krtka dále

Fejeton

Jak jsme jeli na tygry

Léta jezdím prezentovat Železnorudsko, naše město, místní podnikatele i již proslavené šumavské pivo z Belvederu po různých výstavách a veletrzích cestovního ruchu, a to nejen v ČR. Letos v březnu jsme již po sedmé za sebou navštívili výstaviště Černá louka v Ostravě. Tam se odehrával veletrh cestovního ruchu, jenž se tradičně řadí na třetí místo co do velikosti i významu v naší republice. Tak přátelská a kamarádská atmosféra nikde jinde není a jak známo: Šafránu v naší vlasti je více, nežli přátelství a kamarádství. Navíc v Ostravě se prezentuje i spousta podnikatelů z Polska a nejvíce ze Slovenska a já mohu potvrdit, že právě Slováci se k nám Čechům chovají úplně jinak, než před pár léty. Jsou báječní, dobrosrdeční a přátelští, až to mnohdy zaráží. Těmi přáteli s velkým P se již loni stali provozovatelé rekreačního areálu Slnecná jazera ze Sence s jejich ředitelem Róbertem Podolským, zvaným jednoduše Róbo. Jsem muzikant, ale jejich hudebníci, kteří hráli i u našeho stánku, nebyli hudebníci, ale kouzelníci. Tři super muzikanti kouzlili ze svých nástrojů božské tóny a bylo jedno, zdali hrají české lidovky, skladby z operet, slovenský folklor či podmanivou cikánskou muziku a nebo maďarské čardáše. Při tak krásné a povznášející hudbě se nedá vymyslet nic hloupého, nýbrž jen a jen věci pozitivní. Róbo vystřelil nápad: 24. 8. – 25. 8. 2012 bude v Senci první pivní festival a já vás, přátelé ze Železné Rudy, zvů. Žádné přemýšlení z naší strany, podání ruky a na srozumění souhlasu - zapítí slovenskou borovičkou a divnou otázkou: Chceli byste aj zbadat farmu tygrů? Takhle v údivu jsem Ivanku Vilišovou z Informačního turistického centra, překvapenou a zaskočenou, nikdy neviděl. Jen se zmohla na otázky: To myslíte vážně? Rodinná farma tygrů? Odpověď: Jasně. Veletrh skončil a my se vraceli 480 km na Šumavu. Ivanka měla jediný námět debaty: TYGRY. Věděla o nich všechno a já jen to, že tygr je největší šelma kočkovitá. Má spousty poddruhů jako sibiřský, ussurijský, indický. Sandokan, tygr z Monpratschenu, tygr při pádu na lyžích, tygr - můj kamarád, jenž dorostl do závratné výše 158 cm a nakonec anglický zpěvák Tom Jones se stejnojmennou přezdívkou.

Měsíce plynuly a nic a Ivanka se ozvala s dotazy: Františku, je něco nového? Kladná odpověď z mé strany ji potěšila až počátkem srpna. Minivýprava na jižní Slovensko byla tříčlenná: Ivanka, moje žena a já. Jednoautová a pětisu-

dová se železnorudským pivem. Cesta dlouhá, ale pohodová, přijetí víc přátelské než od nejbližších rodinných příbuzných, program připravený Róbem a jeho spolupracovníky, prostě neopakovatelný. Jen v kostce - večere na pirátské lodi, jízda po jezerech v člunu záchranné služby, maskarní potápěčský karneval, 1. pivní festival a odjezd slovenským služebním autem asi 10 km do vesnice s názvem Kostolná pri Dunaji a pak ještě 3 km na samotu u lesa, ale ne šumavského, ale akátového. A tam jsem zůstal stát v údivu - tygřici a tygři jako trojdielné almary. Třicet dva nádherných sibiřských tygrů, žádná zoologická zahrada, ale rodinná farma, která nechová ani ovce, prasata či hovězí dobytek, ale nádherné tygry, každý se jménem, na které majitelku poslouchají jako domácí pejsci. Největší údiv - za dobrovolný poplatek vám na hřbet ruky stříknou šlehačku ze spreje a jejich rodinný mazlíček, tedy tygr, ji s ruky slízne jako pamlsek, olízne se a jde slíznout dalšího odvážlivce. Vzhledem k tomu, že už nejsem nejrychlejší v lezení na stromy a neměl jsem s sebou ani pleny na jednorázové použití, tak jsem tuto atrakci oželel. Do večera bylo tohle tygří téma jediné a i po cestě zpátky převažovalo. To už jsme vezli sudy od piva, pochopitelně prázdné, ale dle mého názoru by se stejně do nich naše zážitky a dojmy nevešly.

František Strnad starší, Sudety
Věnováno nové člence Ochotnického souboru v Železné Rudě Ivance Vilišové

VÝZVA

Ochotnický soubor v Železné Rudě
chce posílit hereckou základnu
a nutně potřebuje pomoc
i do technického zázemí.

Vy, co byste chtěli přijít mezi nás,
zavolejte na tel. 602 406 136

a nebo napište na mail:

hotelgradl@email.cz

Rádi vás přivítáme a jsme přesvědčeni,
že mezi ochotníky Vám bude příjemné

Výluky na trati aneb inspirace pro ČD a SŽDC

Dokončení ze strany 20

vysvětluje, proč se práce na trati musí udělat a že kvůli pohodě cestujících budou probíhat pouze ve večerních a nočních hodinách. Následuje informace, že řidiči autobusů musí vzít na palubu invalidní vozíky a kočárky, ale s jízdními koly může být problém. Dále je tu informace o možnosti jiného spojení v době výluky. Pak je otáčen výlukový jízdní řád, který mi připadá velmi přehledný - spoje, které odpadají, jsou ve sloupci jednoduše škrtnuty a nahrazeny autobusovými spoji v tmavých políčkách s označením náhradních zastávek. Dále krtek vysvětluje, co všechno DB (německé dráhy) musí na nádražích, v tunelech, na mostech a na signálním zařízení zmodernizovat, aby se mohlo

jezdit přesně. „Proto musí cestující počítat na místech, kde stavíme, s hlukem,“ omlouvá se krtek. Načež následuje křížovka, kterou může luštit cestující třeba v náhradním autobusu. Samozřejmě, nepříjemnost výluky je stejná na obou stranách hranice. Ale připadá mi, že na německé straně, na trati Bayerisch Eisenstein - Plattling, má někdo (krtek?) starost, aby cestující nebyli zbytečně naštvaní, aby navzdory výlucce měli přesné informace a dobrou náladu. Abych nezapomněl, na téhle bavorské trati mi průvodčí nikdy neřekl, že bych měl jet raději na kole než vlakem. Jde prostě o přístup k zákazníkovi. I když myslím, že slušných a profesionálních průvodčích na české straně určitě přibývalo a také čistota vozů se zlepšila.

Radovan Holub

Bavorská vlaková souprava připravená k odjezdu. Občas zajíždí až na Špičák

Žijí mezi námi – Irena Koldová

Paní Irena Koldová se řadí k exkluzivní skupině těch, o kterých lze směle hovořit jako o skutečných železnorudských rodácích. V Železné Rudě se narodila 5. 2. 1950. Ve svém rodišti, s přestávkou několika let strávených v Plzni, žije do dnešních dnů. Stále bydlí ve čtvrti zvané Nová Amerika, v domě po svých rodičích Ludmile a Františkovi Levých. Nejde o dům ledajaký, po druhé světové válce sloužil též jako vyhlášená pekárna s obchodem. Tato skutečnost zřejmě geneticky předurčila i profesní dráhu paní Koldové. Vyučila se prodavačkou a tomuto oboru zůstává celoživotně věrná. Mnozí ze stálých obyvatel Železnorudska i pravidelných návštěvníků zdejší lokality si ji pamatují ještě za pultem prodejny potravin či cukrovinek, jiní ji znají už spíše za pokladnou Coop Tipu. Paní Irenka, jak ji její zákazníci často titulují, když o ní mluví, bývala přímo idolem mnoha mužů. Svou povahou se do obchodu výborně hodí. Je nesmírně pracovitá, vždy ochotná, vstřícná a dobře naladěná. Ráda se zákazníkům během nákupu prohodí více než jen pár nenucených slov.

Česko-německá symbióza

Dětství malá Irena prožila spolu se svými rodiči a třemi sourozenci. Když do rodiny přibyla, starší bratři Zdeněk a Pavel již odrůstali, kdežto nejmladší sestra Lída doplnila početnou rodinu až po ní. Kořeny rodiny Levých tu sahají až do období konce druhé světové války. Irenčin tatínek František při osídlování pohraničí po odsunu Němců dostal v červnu 1945 dekret na zmíněný dům s pekárnou a obchodem. V srpnu téhož roku se za ním z Lub u Klatov přistěhovala Irenčina maminka Ludmila s oběma bratry. V domě však rodina nezůstala sama. Až do podzimu 1945, kdy došlo k úplnému odsunu Němců z pohraničí, zde Levých žili společně s německou rodinou Baumannových. Levých obývali přízemí, němečtí sousedé první patro. Baumannovi měli dva syny, Konrada a Ernesta. „Děti i dospělí z tohoto domu spolu velmi dobře vycházeli, panovaly mezi nimi přátelské vztahy,“ vybavuje si vzpomínky svých dnes již zesnulých rodičů. Zůstali prý v kontaktu i po odsunu. Happy endem, jaké píše jedině sám život, se po Sametové revoluci v roce 1989 stalo opětovné setkání obou rodin zde.

Život s vůní chleba

Na podzim 1945 se František Levý stal prozatím národním správcem dané pekárny. V roce 1946 dům koupil a byla mu přiznána živnost. „V té době na Železnorudsku fungovala tři pekařství, pekařství Levý, Vejlupek a Dvořák ze Špičáku,“ poodkrývá paní Koldová zdejší pekařskou historii. Při práci Františku Levému pomáhala manželka Ludmila, která rovněž prodávala v obchodě tamtéž. Také nejstarší syn Zdeněk se činil. Před odchodem do školy ještě stačil rozvézt rohlíky do obchodu manželů Malých a odpoledne pro změnu chléb až do staro-

Irena Koldová

šumavské krčmy Blaheta v Alžbětíně (v místech dnešního Travel Free Shopu).

V únoru 1948 dochází ke znárodnění soukromého vlastnictví. Přesto však František Levý nadále peč ve své pekárně. Stroje jsou mu zabaveny a převezeny do státní pekárny Pod Javorem (dnešní bar Calcio) až v roce 1952. Ve státní pekárně tento pekař setrvává do roku 1957, pak denně dojíždí do pekárny v Nýrsku. Manželka Ludmila musí vzít zavděk prací v lese. Nejprve sází stromky, v roce 1962 se přeorientovává na práci v železnorudské pobočce Okuly Nýrsko.

Prodavačkou tělem i duší

Soukromou pekárnu v jejich domě již tedy paní Irena nepamatuje. Vše zná jen z fotografií a vyprávění svých rodičů a nejstaršího bratra.

V letech 1956 – 1965 chodí do místní základní školy, aby se potom začala v Kašperských Horách učit prodavačkou.

Povinnou a nezbytnou praxi absolvuje v železnorudském obchodě s potravinami právě u manželů Františka a Marie Malých. Prodejna potravin se nacházela v místech dnešní Pohádkové cukrárny a prodejny pekárny Alžbětín.

Po vyučení v roce 1968 už Irena nastupuje k Malým do obchodu coby hotová prodavačka. V oblíbené prodejně cukrovinek působí celkem sedm let. V září 1975 se zčistajasna odrodí, poněvadž odchází do Plzně. I tam se pracovně realizuje ve svém původním, neměnném oboru, tentokrát v Pramenu. Matkou jediné dcery Andrey se stává v roce 1977, přičemž v západočeské metropoli společně pobývají až do roku 1984.

Návrat do Železné Rudy

Rok 1984 rozhodne o tom, že se Irena Koldová s konečnou platností vydává zpět do Rudy. S láskou a péčí se v rodném domě stará o nemocnou maminku. A opět se navrácí tam, odkud vzešla, do prodejny cukrovinek. Teď už se ale zákazníkům věnuje v nové samoobsluze pod vedením nového vedoucího Miroslava Janouška st. (objekt vedle bývalého hotelu Javor).

Z cukrovinek za pokladnu

Když se v roce 1994 stěhuje celá prodejna a její osazenstvo do zcela nových prostor novějšího Coop Tipu, přesouvá se i paní Irena. Až do roku 2009 tu pravidelně usedá za pokladnou. I teď, kdy je z ní pořád mladistvě vyhlížející důchodkyně, nenechává svoje kolegy a kolegyně ve štychu a v případě potřeby v pokladně často vypomáhá. Cvrkot v prodejně po-

Pokračování na straně 24

Rodný dům s pekařstvím

Naši podnikatelé a služby

Pro SKI-MAX již zimní sezóna začala

rozhovor s podnikatelem Petrem Filipem

Zatímco si většina z nás začátkem září ještě užívala letní dovolené nebo krásného babího léta třeba sběrem hub, začala pro Petra Filipa, majitele půjčovny a servisu SKI-MAX zimní sezóna. V servisu začala příprava lyží pro závodní oddíly, které jezdí za sněhem do francouzských, rakouských nebo švýcarských Alp.

Jaká byla cesta k tomuto podnikání?

Výběr byl snadný. Cely život lyžuji. Narodil jsem se v Karlových Varech a žil na Božím Daru. Později jsem trénoval v rámci vrcholového střediska na Zadově a dalším postupem byla Dukla. Moji sportovní kariéru bohužel ukončil úraz, bouračka na motorce. Do Železné Rudy mě v roce 1992 přivedly hned dva důvody. Mé přání žít na horách a pracovní příležitosti v Německu. Následujících osm let jsem jezdil pracovat do Německa a když jsem měl dostatečný kapitál pro založení vlastní firmy, začal jsem podnikat tady.

Kde jste tedy vybudoval první provozovnu? Bylo složité shánět vybavení?

První půjčovnu jsem otevíral v prostorách hotelu Javor, tam jsem zůstal dva roky. Lyže se v té době sháněly v Itálii a nebyly nové. Dalším místem byla provozovna v budově bývalé základní školy, dále jsem rozšiřoval nabídku jak zboží, tak i strojů na údržbu lyží. V tom mi pomohl dlouholetý přítel z Vrchlabí, který v té době začal právě takováto zařízení prodávat. Sortiment a vybavení se začalo rozrůstat a prostory v budově školy nebyly dostačující. Proto jsem před šesti lety neváhal a využil nabídky k pronájmu prostor v nově vybudovaném domě v centru Železné Rudy.

Má dnes SKI-MAX stálého partnera jako dodavatele jedné značky pro vybavení a obnovu lyží? Jaká je vlastně životnost lyží v půjčovně?

Nevsázím na jednu značku, podle mého to ani není dobré. Lidé sem přicházejí i proto, že chtějí třeba vyzkoušet různé typy lyží. Čtější zkusit jinou délku, jiný materiál, jiné zpracování. A to mohou díky výběru z více značek nabídnout. Lyže se pořizují nové a obměna je pochopitelně různá. V půjčovně se musí počítat s tím, že lidé se k těmto lyžím nebudou chovat jako k vlastním. Jsou tu lyže, které mám 3-4 roky, ale jsou i lyže, které patří k oblíbeným a ty přežijí jen jednu sezónu. Skluznice se spravit dá, ale to jádro u více ježděných lyží už ne.

Jaký nabízí SKI-MAX výběr typů běžeckých lyží?

Běžky nabízíme opět v provedení na bruslení, na klasiku. To je ale jen základní rozlišení. Pokud přijde někdo, kdo nikdy na běžkách ne-

lyžoval, potřebuje skluznici se šupinou. Vosky by ho jistě odradily. Ale stane se, že přijedou dobří lyžaři a třeba jen cestou něco zničili nebo doma zapomněli hůlky. I na ty ale musím být připravený.

A je vůbec možné být připravený na přání všech, kteří vás navštíví? Dají se přání vždy splnit?

Při množství návštěvníků není ani možné, aby byli všichni na sto procent spokojeni, ale větší problém se stane opravdu tak jednou za zimu. Například nás v devět hodin večer navštívil pán s tím, že chce půjčit sjezdové vybavení pro tříletou holčičku. Tomu jsem doporučil, aby přišel i s dítětem druhý den znovu. Bohužel se cítil dotčený, ale opravdu nevěděl, o čem mluví. Před samotným půjčením lyží je nutné nastavit takzvanou tvrdost vázání. U nového se může postupovat dle dodaných tabulek, ale u vázání, které je užíváno, nemusí už tabulkové hodnoty odpovídat skutečnosti. I na tuto práci mám stroj, kde digitálně nastavím parametry lyžaře. Váhu, výšku, velikost nohy, věk, kvalitu lyžaře a stroj nastaví a otestuje vázání. Taková mašina se musí každé dva roky cejchovat.

Je podoba SKI-MAXu, jak ji zákazníci znají dnes, definitivní? Nebo plánujete nějaké změny?

Myslím, že kromě provozních už žádné změny nechystám. Vzhledem ke stále rostoucímu sortimentu zimního vybavení půjčovny jsem ale ukončil servis a půjčovnu kol. A protože pro SKI-MAX začíná sezóna opravdu začátkem září a končí v květnu, není možné kvalitně zajistit i letní servis. Pro zimní nabídku půjčovny jsou připraveny sjezdové lyže, běžecké lyže na skate a klasiku, snowboardy a sněžnice. A samozřejmě hole, přilby, brýle, páteřáky. Už tedy dle množství nabízeného vybavení je jasné, že pracovní den ve SKI-MAXu je asi dlouhý. Postupujeme asi takto: Po vrácení lyží do půjčovny se začíná zavařením skluznice, nabroušením hran, namazáním a vyleštěním. Takto připravené lyže dostane každý zákazník půjčovny. Veškerou práci dnes ale dělají stroje. Tuning, zavařovačka, boční brus, nastavení vázání - celkem pracujeme v servisu na osmi mašinách, které zajišťují servis snowboardů, sjezdových i běžeckých lyží. Samozřejmě mluvíme o servisu a přípravě lyží na skluz. V půj-

Majitel SKI – MAX Petr Filip ve svém království

čovně nenabízíme snad jen skialpinistické vybavení, je poměrně specifické a pro nezkušené lyžaře i náročné. Velký zájem je i o sněžnice, ke kterým mohu zapůjčit opět hole a boty. Pokud má někdo dobré vysoké zimní boty, není to potřeba, pokud ne, použijí se boty snowboardové.

Půjčování bot je asi úplně samostatná kapitola. Jak je to s jejich údržbou?

U bot je samozřejmě důležitá hygiena, takže se nejdříve vystříkávají dezinfekcí, dodávanou přímo v kanystrech a veškeré stojany na boty jsou vlastně sušáky, kde působí horký vzduch. I o boty je u nás perfektně postaráno.

Kromě servisu lyží i servis bot! Nezbyvá, než se zeptat, kdy končí pracovní den a jak je na tom majitel půjčovny s vlastním lyžováním?

Bývala doba, kdy pracovní den končil téměř ráno. Ale díky tomu, že na zimní sezónu nastupují ještě dva zaměstnanci a pomoc strojů je obrovská, dá se říci, že do půlnoci můžeme být s přípravou na druhý den hotovi. Kapacita strojů, které vlastním, je třicet párů za hodinu a to je úžasné zrychlení práce. A kdy lyžuji já? V noci. Oblíbil jsem si ski-alpové lyžování a dnes už by mě nenapadlo jít na lyže třeba v jedenáct hodin dopoledne. V noci s čelovkou na hlavě, kdy je kolem krásné ticho, to je opravdu zážitek.

Jak se v Železné Rudě podniká? Nelitoval jste někdy rozhodnutí vyměnit Krušné hory za Šumavu?

Já jsem věčný optimista. Je pravda, že kdybych mohl celou provozovnu vzít a přestěhovat do Plzně nebo do Prahy, žilo by se mi asi snáz. Ale nikdy bych to neudělal. Chyběly by mi ty kopce přímo u nosu. I kdyby servis nefungoval a půjčovna nešla, neodešel bych. Hledal bych jinou práci, ale neodešel bych. Já to tu mám rád.

Pavlaína Šebestová

Žijí mezi námi – Irena Koldová

Dokončení ze strany 22

travin je jednoznačně prací i koníčkem, které se jí prostě staly osudem.

Šumavská přátelství

Irena Koldová velice ráda vzpomíná na období první praxe, už v učení zejména na rodící se přátelství s Marcelou Tesařovou, na společné zážitky z internátu a bramborové brigády. Od dětství si také výborně rozumí s Marií

bička se těší z každé návštěvy svých dvou vnuků Šimona a Tobiáše. Dcera Andrea, zdravotní sestřička na ARO v Plzni, se totiž provdala zase do té Plzně. Zatím hlavně s tím starším se vydávají na nejrůznější výlety po okolí, nejčastěji lanovkou na Velký Javor. „Moc rád jezdí tou gondolou,“ směje se. Paní Koldová je a vlastně musí být stále aktivní. Udrží dům, zahradu, a to si žádá hodně času a energie. Společnost jí dělá roztomilá bílá fenka Nelinka. Po celodenní pilné práci všeho druhu si moc ráda odpočine

Dobová fotografie prodejny potravin a cukrovinek

Valáškovou. Jednu dobu dokonce bývaly sousedkami. I dnes si rády zajdou někde na víno a pěkně si popovídají. S těmito známými obyvatelkami Železné Rudy se zkrátka paní Irena stále přátelí. Celkově zná díky svojí práci hodně lidí a spousta lidí logicky zase zná ji.

Akční žena

Paní Koldová oplývá neuvěřitelnou činorodostí. Na rozdíl od většiny ostatních lidí jí ani v nejmenším nevádí časné ranní vstávání, na které je po celý život zvyklá. Jako správná ba-

u televizních seriálů typu Cesty domů nebo Ordinace v růžové zahradě 2. Také má ohromnou sbírku starých pohlednic. „A nesnáším zimu a sníh,“ říká rozhodně, ačkoliv na Šumavě se jí jinak moc líbí. U moře podle svých slov byla prozatím jen jednou, v mládí, když jí bylo kolem dvaceti let. S jejím životním stylem se zkrátka na dovolenou tohoto typu těžko nachází prostor. Kdyby mohla, podzim a zimu by trávila někde v teplých krajích, na Šumavu by přijížděla vždycky s jarem a na léto.

Lucie Charlotte Kopecká

Irena Koldová s vnuky Šimonem (s fenkou Nelinkou) a Tobiášem

Víte, jakou povahu má váš pes?

6. října pořádala základní kynologická organizace svůj 14. ročník Železnorudského závodu.

Této soutěži ale již o čtrnáct dní dříve předcházela neméně zajímavá akce, kterou byl výcvikový víkend. I přes nepříznivé víkendové počasí se tohoto výcviku, konaného ve dnech 21. – 23. září zúčastnilo 26 psů, vidět jste zde při práci mohli belgického ovčáka, německého ovčáka, křížence knírače s ovčákem i australskou kelpii. Výcvikový víkend probíhal od pátku 21. září do neděle 23. září v prostorách cvičiště kynologického klubu a fotbalového hřiště v Železné Rudě. Zaměřený byl především na všestranný výcvik, který se dle národního zkušebního řádu skládá zpravidla ze tří částí – stopa, poslušnost a obrana. Vedoucím výcviku byl Josef Králík, který se věnoval psovodům na stopách a poslušnosti, na obranách to byli Tomáš Králík a Jiří Šamonil, který se kynologii věnuje již třicet let, a ač pochází z jižního Plzeňska, je členem kynologického klubu v Železné Rudě. Jiří Šamonil sází při práci se psem především na souhru mezi psovodem a psem, důležité je prý porozumět psychice a charakteru psa.

Většina majitelů psů si o tom, jak svého psa vychovávat a cvičit, přečte v nejrůznějších publikacích, zde jde ale o radu všeobecnou. „Pro správnou práci s vlastním psem,“ říká Jiří Šamonil, „je důležité poznat jeho povahu, a tedy jak se k němu chovat a jak správně dávat povely.“ Známosti teorii čtyř základních povah lze dle Jiřího Šamonila aplikovat i na psy, proto i mezi nimi lze rozpoznat sangviniky, melancholiky, flegmatiky nebo choleriky. A právě na základě správného určení povahy je nutné najít i správnou metodu a vhodný čas k výcviku. I přijímání povelů musí pes v „rodinné smečce“ naučit pouze jeden dospělý člen rodiny, toho pak bude pes považovat za svého pána a prioritně poslouchat. Další členové rodiny by měli v kontaktu se psem používat pro správnou práci nejen

Pokračování na straně 27

Hana Kulštejnová s německým ovčákem Roky při předávání aportu

Trocha historie nikoho nezabije

Železnorudští chovatelé drobného zvířectva

Čtenáři Železnorudského zpravodaje se zájmem o zvířata si po přečtení titulku možná vybaví, že nejen v 80. letech minulého století si na Železnorudsku velice zdatně vedla Základní organizace Českého svazu chovatelů drobného zvířectva (ZO ČSCH). Byť fungovala za bývalého režimu a dva z jejích členů Emanuel Míšek a Ludvík Hosnedl patřili k nositelům vyznamenání Za zásluhy o chovatelství a odznaku III. stupně, nedala se ani v nejmenším označit za organizaci politickou. Sdružovala prostě pilné chovatele drobného zvířectva, jejichž seznam dosahoval číslice 28. Více než polovina jejích členů už v současnosti bohužel nežije, někteří však ano a chovu zvířat se nadále věnují. Určitě se i po několika desetiletích let najdou mezi čtenáři ti, kdo na jejich nadšení a píli rádi zavzpomínají.

Vitrína, obálky, zlatá umístění

O těchto chovatelích bylo v rámci místního dění rozhodně slyšet. Byli i hodně vidět. Chovali drůbež, ovce, králíky, holuby, kozy, psy, kočky a exotické ptactvo. Byla jim svěřena jedna z vitrín ve středu města, jejíž obsah se každý měsíc měnil. Vitrína ihned zcela zastínila vývěsky politických stran, tak typické pro totalitní režim v pohraničí, a díky jednatelce se stala nevidanou chloubou celé organizace. Místní chovatelé měli dokonce svoje obálky a velké množství pěkných, barevně vyvedených propagačních materiálů – plakáty, knihy, kalendáře, rozvrhy hodin, měřítka apod. Člen Zdeněk Dvořák a jeho manželka Miroslava Václava se psy plemene chow-chow sbírali první příčky na krajských a oblastních výstavách v Plzni, Českých Budějovicích, Rokycanech a Žatci.

Zakladatel, nejstarší a nejmladší člen

Zakladatelem, hospodářem, později předsedou a dlouholetým členem ZO ČSCH byl Ludvík Hosnedl. Léta měl spolu se svou ženou a právě s manželi Dvořákovými na starosti místní kino. Bydlel v domku, kde dnes najdete parkoviště Ingo Casina. Příkladně se staral o chod železnorudské základní organizace. Svolával pravidelné schůze, na nichž si všichni chovatelé měli možnost vyměňovat svoje poznatky o chovu, jakož i vzájemně spolupracovat. Za nejstarší členku můžeme v té době označit osmdesátiletou Kateřinu Maxovou. Žila v domku pod sjezdovkou Nad nádražím. Vlastnila krávu, slepice a úžasné kočky. Nejmladším právoplatným členem ZO ČSCH se stal tehdy

třináctiletý Radek Ipser, dodnes známý lokální chovatel koní.

Obsáhlá činnost, pestrý chov

Chovem rozmanitých druhů domácích i exotických zvířat tehdy žili nejen samotní členové, nýbrž i celé jejich rodiny, jež se na úspěšném chovu také významnou měrou podílely. Namátkou zmíníme jména Václav Schnoutek, Milada Štampachová, Josef Beran, vakcinátorka Oldřiška Šlahunková, Václav Janda, Marie Snášelová, Imrich Gonda, členitý klan Svítlových, Zdeněk Štufka, František Chroust, Josef Jirá, Karel Kopecký, Jílkovi a Vladimír Kepka ze Špičáku nebo Václav Zeman z Onoho Světa. Výborně se spolupracovalo také s akvaristy v čele s Karlem Schönem, dělaly se společně výstavy. Železnorudští chovatelé se soustředili zejména na chov slepic a ovcí, s nímž měli díky zdejší lokalitě cenné zkušenosti.

Pochopitelně rok co rok dosahovali výborných výsledků. Museli totiž dodávat k odprodeji produkty a suroviny. Rok 1983 v číslech znamenal asi tolik, že Ludvík Hosnedl odevzdal celkem 715 vajec, členové Milada Štampachová, Kateřina Maxová, Anna Rubášová či Josef Beran mu zdatně konkurovali. Chovatelka ovcí Marie Hacklová se svým dospělým synem odevzdala 50 kg vlny, Josef Svítal pro změnu 508 kg skopového masa. Členové ZO ČSCH se mimoto výrazně podíleli na tehdy žádaném sběru druhotných surovin. Na to konto Anna Kudrnová kromě jiných produktů dala díky svému manželovi dohromady 1 670 kg starého papíru a Josef Svítal účtyhodných 10 500 kg starého železa. Není divu, že v roce 1986 obdržela ZO ČSCH v silné konkurenci 29 základních organizací diplom za 1. místo ve sběru druhotných surovin a v předchozím roce 1985 diplom za 5. místo v celookresní soutěži. Detailní popis činnosti železnorudských chovatelů by v pohodě obsáhl celé jedno číslo našeho Zpravodaje.

Pozemky v pronájmu

Přímo nevidaným kouskem navzdory éře, kdy „všechno patřilo všem“, bylo to, když se za účasti předsedy Ludvíka Hosnedla, jednatelky Jarmily Kopecké a Václava Svítala na jednání v Hojsově Stráži podařilo od Státního statku Dešenice získat do pronájmu pozemky o rozloze 7,54 ha. Ty se pak podle zájmu rozdělily mezi jednotlivé členy.

Kroužek mladých chovatelů

Dospělí chovatelé ze Železnorudska mysleli i na svoje nástupce. Ve spolupráci se železnorudskou základní školou v roce 1983 založili kroužek mladých chovatelů, který vedla taktéž jednatelka. Soustředilo se v něm 14 dětí, které spojovala láska k přírodě a rozvíjela i jejich hezký vztah ke zvířeně. Školáci se během svých setkání zaměřovali zejména na prohlídku chovu domácích zvířat u jednotlivých dospělých chovatelů a dychtivě naslouchali jejich záživnému vyprávění. Ke krásným výsledkům ZO ČSCH se děti ze všech sil samy snažily přispět. V roce 1984 odevzdaly 46 kg papíru, 85 ks vajec a 49 králíčích kůže, přičemž nejpilnější v odevzdávání produktů byla Jana Dubová ml. Mladí chovatelé si kulturním vystoupením troufli obohatit program jedné z výročních členských schůzí, vedli si svoji kroniku, udržovali travnatý pozemek za kostelem, který měli na starosti. Hrabali tam trávu a listí, zůstalo za nimi řádově 40 hodin aktivní činnosti. Na okresní konferenci ČSCH dne 18.5.1985 v Klatovech byla práce tohoto železnorudského kroužku velmi kladně hodnocena. Co na tom, že převážná většina těchto dětí bydlela v paneláku a neměla možnost chovu domácích zvířat! Jejich interest o chovatelství se tím nikterak nesnížil.

Koncem 80. let začala činnost ZO ČSCH i kroužku mladých chovatelů, jenž nikdy předtím ani potom neměl na Železnorudsku obdoby, pomalu usínat. Chovem zvířat se tu však, jak už bylo řečeno na začátku, lidé pochopitelně zabývají stále.

Materiály ze soukromého archivu zpracovala LCK

Mladí železnorudští chovatelé na brigádě u kostela: (v horní řadě zleva) Marcela Malá rozená Strnadová, Jana Dubová ml., Renata Příbyšová rozená Kastenová, Pavel Šmídek, František Strnad ml., Eva Šelmátová rozená Turková, za nimi jednatelka Jarmila Kopecká, (v dolní řadě zleva) Monika Valášková, Erika Fischerová rozená Hozmanová, Jarmila Chromiaková ml., Lucie Charlotte Kopecká a Manuela Mena rozená Bartlová

• • Cyklotoulky Pepíka Škúrka • •

Nesplněný sen

Celý rok se Pepík těšil na vrchol cyklosezóny – Lago di Garda. Po loňských Boca di Trat a Monte Varagno ho čekalo zdolání a následný sjezd Tremalza. Na Gardě najezdil 153 km, nastoupal při tom 2 600 m, na túrách zdolal 2 100 výškových metrů. Pepík sice uskutečnil nádherný výlet na Monte Baldo, ale Tremalzo holt zůstalo na příštím rok. Jak sám říká, snad bude mít zase najeto...

Zářijové pěší túry

Pepíkovo sportovní září proběhlo ve znamení nejen cyklo, nýbrž i pěších túr, kdy pro jedno nakladatelství mapoval případné nové turistické trasy. Samozřejmě se též zúčastnil tradiční mezinárodní cykloturistické akce Okolo Železné Rudy. Tentokrát vše absolvoval pěšky se svými přáteli včetně pěti sportovních nadšenců od moravského Kyjova. Dorazili přesně tak, jak s několikaměsíčním předstihem slíbili. Akci, kterou organizoval Milan Sklenář z rodinného penzionu Habr, si nemohli vynachválit.

Jak již bylo jednou ve Zpravodaji uvedeno, při pěších túrách člověk vnímá v přírodě více krásných detailů. Zvláště na cestách, které ne-

jsou vedeny po asfaltu a šotolině. A těch je bohužel na Železnorudsku většina. A nezbytná statistika? K 30. 9. má Pepík najeto 2 660 km a nastoupáno 58 200 m.

Držkopády

Profík nebo hobbík, pády z kola, které Pepík označuje prostě jako „držkopády“ nebo „sran-dapády“, se nevyhnou nikomu. V minulosti se poroučel k zemi hlavně při sjezdech o vyšších rychlostech. Byly z toho postupně čtyři otřesy mozku a zlomenina klíční kosti, o modřinách a sedřeně kůži ani nemluvě. Nyní jezdí s nášlapy, kdy dochází k ojedinělým pádům při rychlostech nižších. Nevykone-li z nich při jízdě po terénu typu rozměklá půda nohy včas, většinou si s kolem přímo lehne.

Velké nebezpečí představují zvláště nenadálé překážky na trati, jako třeba rozbitá cesta při sjezdu. Ačkoliv Pepíkovi sebelepší cyklistická přilba nepřipadá při jízdě pohodlná a bez mučení přiznává, že ji často vozí jen na řídítkách a na batohu, při sjezdu si ji nasazuje na hlavu vždy! Včetně turistické cesty z Pancíře na Mústek. Opatrnosti nikdy nezbývá a zrovna hlava je tím nejcenějším, co člověk má. Nač zbytečně zvyšovat riziko poškození zdraví! Pro

jeden hloupý pád může člověku v tom lepším případě utéct i několik měsíců cyklistické sezóny. Je lepší jezdit pomaleji tak, aby každý sám cítil, že to bez problémů zvládne a má pod kontrolou.

Pepík se při jízdě zdaleka nedívá jen po okolí, nýbrž se doslova a do písmene snaží, aby nepřešel žádného živého tvora, ani mravence nebo nepatrného broučka. Ze skautingu si v mládí odnesl celoživotní poučku o tom, že nemá právo zabít nic, protože tomu život nedal.

Kuriózní situace nastala, když se jednou vyhýbal slepýši. Po pádu z kola mu uvízl v ústech kámen a nešel vyndat. Na radu železnorudské praktické lékařky Zdeny Bártové vyčkal, až se cizí útvar v těle zapouzdří a dá si říct. Po měsíci při čištění zubů malý neřád skutečně vypadl sám.

Podzimní relaxační vyjížďka kolem Železné Rudy

Délka celé trasy: 40 km do dálky, 746 m do výšky. Výhodou této vyjížďky je, že máme cestou hned několik možností vrátit se třeba v případě nepříznivé počasí zpět do Železné Rudy nebo se naopak případně někde napojit. Vyjížďka zahrnuje návštěvu dvou šumavských jezer a je krásná právě na podzim, kdy se stromy nádherně zabarvují.

K památné lípě

Z Klostermannova náměstí se dáme Sklářskou ulicí, u hotelu U Larvů přejedeme hlavní silnici a stoupáme k památné lípě. Na křižovatce před lípou pokračujeme přímo a sjedeme ke Svárožné a podél potoka až k bývalé rotě. Zde máme za sebou 5,5 km s nastoupáním 125 m. Za rotou odbočíme do stoupání vpravo a dál až k bývalému Rendlhofu. Na křižovatce za ním je možno se po cestě vpravo dolů dostat zpět k potoku Svárožná a vrátit se do Rudy.

My se dáme přímo cestou po vrstevnici, za pasekou projedeme kolem milenců – dva zvláště obtočené stromy – na další křižovatku. Máme ujet 8,5 km, nastoupáno 225 m. Tady se můžeme opět vrátit vpravo z kopce a dojet na křižovatku k památné lípě.

Na Čertovo a Černé jezero

Dáme se ale vlevo do kopce a po 100 m dojedeme k odbočce, k pomníčku Adolfa Kašpara. Bereme to stále po cestě až ke spojce na Čertovo jezero. V současné době tu Lesy České republiky provádějí úpravu této spojky, v době vydání tohoto čísla snad už bude spojka průjezdná i pro cyklisty. Sjedeme po spojce na Čertovo jezero. To už máme ujet 12 km a nastoupáno 415 m. Od Čertova jezera se můžeme zase vrátit po silničce k Bumbálce a kolem statku do Železné Rudy.

Pokračování na straně 27

Nad Lago di Ledro

Lamy na Monte Baldo

• • Cyklotoulky Pepíka Škúrka • •

Dokončení ze strany 26

Vydáme se jezerní cestou ke sjezdovkám. Tato cesta je v současnosti také upravována kvůli lepší sjízdnosti. Pod lanovkou na vrchol Špičáku to vezmeme nově udělaným singltre-

Na Hofmanky a Gerlovu Huť

Odsud vyjedeme na Hofmanky. Nad hotelem Horizont se nám ukáže nádherné panorama,

Rendlhof

kem – vlevo a pod Šancemi a nad tenisovým kurtem u Rixi dojedeme na cestu na Rozvodí. Dáme se vpravo, poté vlevo a jsme na cestě na Černé jezero. Máme najeto 14,5 km, nastoupali jsme 475 m. I odtud se lze vrátit zpět na Špičácké sedlo a sjet do Železné Rudy. My směřujeme vlevo a dojedeme na Černé jezero. Zvláště na podzim má krásnou, zádušnou atmosféru. Vrátime se zpátky na Špičácké sedlo. Tím jsme už ujeli 22 km, nastoupali 510 m.

na podzim často okořeněné pohledem na Alpy. Tady už máme najeto 23,5 km a nastoupáno 610 m. Pokračujeme na další křižovatku, kde máme znovu možnost odbočit vpravo a přes Belvédér sjet do Železné Rudy.

Budeme však pokračovat přímo přes pramenišť Řezné až na Nový Brunst. Odtud dojedeme na Gerlovu Huť. To už máme ujeto téměř 30 km, s nastoupáním 640 m. I z Gerlovky je možné sjet rovnou do Železné Rudy.

My ale přejedeme přes silnici a u parkoviště na Gerlovce odbočíme vpravo a dáme se do kopce směr Zámecký les. Po nastoupání dalších 100 m nás čeká pohodová jízda. Na křižovatce Zámecký les máme v nohách 36 km a nastoupáno celkem 740 m. Na křižovatce se dáme vpravo dolů na Debrník a odtud zpět Sklářskou ulicí a ke kostelu.

Josef Škúrek ve spolupráci s LCK

„Milenci“ při cestě ze Železné Rudy na Svárožnou

Figurant Jiří Šamonil s německým ovčákem jménem Eso majitele Josefa Jaroše

LESYČR

Běžci Železnorudskem opět Grabmüllerová a Šimurda

Pod patronací Lesů České republiky s. p. a pořadatele z TJ Tatranu Železná Ruda proběhl další ročník běžeckého závodu Podzimním Železnorudskem. Závody dětí proběhly na školním hřišti. V jedenácti kategoriích závodilo celkem 63 sportovců. Nejvíce byly zastoupeny první kategorie. Dospělí závodníci běželi tradiční debrnický lesní okruh v délce 5,5 a 8,5 km. Junioři a ženy běželi kratší okruh. Nejrychlejším juniorem byl reprezentant ČR v biatlonu Tomáš Matějka z pořadajícího oddílu. Mezi ženami byla nejlepší taktéž biatlonistka z Chlumčan, Pavla Zahálková. Hlavní závod mužů se stal po velmi kvalitním výkonu kořisti Jiřího Vojáka z oddílu Mílaři Domažlice. Výbornou běžeckou formu stejně jako v jarním závodě předvedli Šárka Grabmüllerová z Vimperka a Martin Šimurda z Kašperských Hor. Za své výkony si oba ze Železné Rudy odvezli poháry za celková vítězství o titul nejlepšího běžce železnorudské kotliny.

Ctirad Drahorád

Víte, jakou povahu má váš pes?

Dokončení ze strany 24

stejných, ale i se stejným důrazem vyřčených povelů. I to je důvod, proč pes dítě v rodině nepřijme jako svého pána, ale jako kamaráda ke hram.

Výcvikový víkend byl tedy určen nejen kynologům pro přípravu k nadcházející soutěži, ale i zájemcům z řad veřejnosti. Každý majitel psa si zde mohl vyzkoušet, jak si se svým čtyřnohým kamarádem rozumí, zda umí dobře pochopit psí duši svého čtyřnohého přítele. A pokud si někdo není jistý, jak se svým psem pracovat, má možnost železnorudský kynologický klub navštívit po předchozí domluvě i v jiném termínu.

Pavla Šebestová

Ohlédnutí za babím létem

Práce na nové stezce pro pěší a cyklisty mezi Špičákem a Železnou Rudou

Při vichřici ve čtvrtek 4. 10. 2012 zatarasil cestu ke Sportovnímu areálu strom. Zásah železnorudských hasičů byl okamžitý. Hasiči strom rozřezali za asistence pracovníka ZČE, protože špička stromu ležela na elektrickém vedení.

Foto -rh-

Šikovný modelář Tomáš Malecha ml. z Rokycan a jeho letadélko s videokamerou přitahují při každé návštěvě Železnorudska pozornost nejen malých diváků

Foto LCK

Za deštivého počasí je dětský koutek v Pohádkové cukrárně na pěší zóně obzvláště vyhledávaný - v popředí malý návštěvník Nikolas Kuncl z Plzně

Foto LCK

Návštěvníci ze Strakonicka na lavičce před budovou MÚ s ITC si se zájmem prohlížejí materiály určené turistům a Železnorudský zpravodaj

Foto LCK

Setkání se žábou je na Šumavě čím dál vzácnější

Foto LCK

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj. Redakční rada: Radovan Holub (šéfredaktor), Lucie Charlotte Kopecká, Pavlína Šebestová; fotografie a obrazová redakce: Jan Novák; záchranný systém: Michal Jand'ura, Filip Brož; příjem inzerce: Milan Kříž (místostarosta); e-mail redakce: radovan.holub@seznam.cz, lucky.kay@tiscali.cz, sebestova@hscr.cz, vchabr@seznam.cz, kriz@zeleznaruda.cz. Náklad: 1200 výtisků. Uzávěrka: 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.